

Serie nouă
mai 2013

5

(CXLII)

36 pagini

9,9 lei

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Am

MUZICALĂ

ACTUALITATEA

Din sumar:

***Saptamâna Internațională a Muzicii Noi (I)
Centenar Constantin Silvestri
Cluj Modern 2013
Medalion Carmen Petra-Basacopol
Eurovision 2013
Portret componistic Viorel Covaci
Swans la București
Musical-ul "Maria"***

În imagine:
Andreea Bălan

Partitura între conspirare și deconspirare

Liviu DĂNCEANU

Partitura muzicală e ca un inel de logodnă. Logodna compozitorului cu restitutorul. Ea oferă răspunsurile celui dintâi la întrebările celui din urmă. Răspunsuri pe cât posibil prompte și pertinente. Dar partitura nu este întotdeauna un text științific, o simplă fișă tehnică. Ea poate avea uneori veleități eseistice sau chiar de parabolă. De aceea răspunsurile pot fi nu numai operative și potrivite, ci și suprarealiste și chiar fanteziste.

Există situații în care partitura nu poate da nici un răspuns adecvat: este cazul marilor întrebări, deopotrivă grave și ultimative. Întrebările mari sunt îndeobște lotul improvizației. Ele suspendă, de regulă, răspunsul de frică să nu fie dizolvate de către acesta.

Pe de altă parte răspunsurile sunt exacte sau ambigue. Când răspunde exact, partitura tinde să fie lesne de decriptat - chiar dacă mai greu de epuizat. Când răspunde ambiguu reprezintă ceva „greu”, complex, ceva ce elaborează sofisticat pe marginea unui flux muzical de o brutală evidență - cu toate că se consumă relativ repede.

Din această perspectivă există: 1) partituri argumentative (relatând situații sonore bazate pe explicite intenții demonstrative) și 2) partituri indicative (ce înfățișează o realitate de fapt, fără un pronunțat descriptivism analitic).

Pe de o parte dorința de a explica prin livrarea de răspunsuri cu un mare coeficient de certitudine, iar de partea cealaltă stimularea căutării răspunsurilor prin intenția de a arăta în loc de a elucida. Asta nu înseamnă că partiturile argumentative pot fi mai explicite în timp ce partiturile indicative pot fi mai cuprinzătoare. Ambele implică totuși o improprietate funciară de natură să excludă uneori comentariul unilateral și să încurajeze instalarea subtextelor și a conotațiilor. Ceea ce face ca într-o partitură argumentativă, pe măsură ce te apropii de adevăr, notația să devină tot mai aproximativă, și invers, într-o partitură indicativă, luarea în posesie a adevărului să impună sporirea preciziei semiografice. Bineînțeles, admitând că adevărul în muzică nu se exprimă (doar?) prin reguli mecanice și legi inflexibile, prin rigoarea scriiturii și „sacralizarea” convențiilor ortografice.

În principal muzica savantă a inventat partitura cu scopul de a clarifica și calibra o idee muzicală printr-un text care devine, astfel, o procedură simplificatoare ce reduce cât se poate de drastic obscuritatea sau subtilitatea greu absorbabile ale unui pasaj sonor. Un pasaj, evident, de sorginte narativă.

Iar dacă, ținând cont de taza lui Frank Kermode, după care „orice tip de narativitate implică o anumită componentă de opacitate” (*The Genesis of Secrecy*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1989, p. 25), considerăm că o partitură emană în doze diferite atât transparență cât și echivoc, atunci există, iată, mai multe tipologii ale partiturii muzicale: a) partituri dezvoltătoare (cele care semnalează atât cât este necesar pentru o restituire corectă, aflată în legalitatea intențiilor componistice, de pildă, partiturile clasice: Beethoven, Mozart, Haydn);

b) partituri învăluitoare (care ascund esențialul în ciuda exploziei de acribie cu care sunt consemnate detaliile, cum ar fi

Photo: Mihai Cosma © 2010

opusurile impresioniste sau cele enesciene); c) partituri care învăluie dezvoltând (vezi cele baroce ori romantice, precum și muzicile notate proporțional, aparținătoare școlii poloneze a anilor '60-'70); d) partituri care dezvoltă învăluind (vezi muzicile hiperdense ale unui Ferneyhough sau Xenakis); e) partituri care nici nu dezvoltă, nici nu învăluie (cum ar fi, bunăoară, cele redevabile variilor forme de aleatorism unde totul e doar sugestie sau acusmatizare.

De multe ori, prin deslușirea cheii unei partituri, nu se ajunge la o șaradă banală, pentru că

partiturile (cel puțin, acelea notorii) incumbă alternanța ascundere (voal, perdea, confuzie) - dezvoltare (lumină, evidență, adresare directă) în exercițiul comunicării muzicale. De aici până la a înțelege semnificațiile unui text sonor nu mai este decât un pas ce se sprijină pe interiorizarea unei stări, ceea ce înseamnă mai mult decât aplicarea unui set de prescripții semiografice. Iată de ce partitura reprezintă pentru unii muzicieni semnale revelatoare, iar pentru alții doar un camuflaj prudent. Ea seamănă cu un decor anume gândit pentru a conspira și deconspira în același timp o comoară ascunsă.

DIN SUMAR

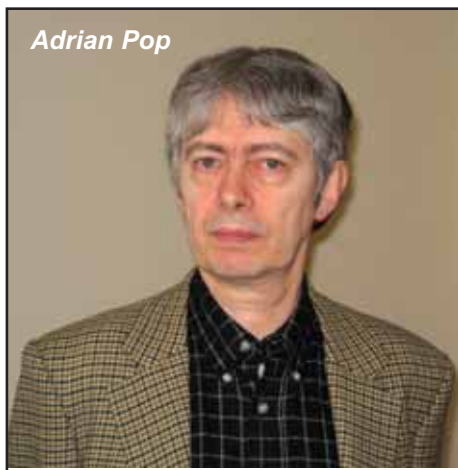
Cluj Modern 2013	2
EMC Forum on Music	3
Săptămâna Internațională a	
Muzicii Noi 2013 (I)	4-8
Medalion C. Petra-Basacopol	10
Centenar Ion Dumitrescu	11
Centenar C-tin Silvestri	12-13
Adio, Constantin Catrina!	14
Aniversare Valentin Gheorghiu	15
Punctul pe j... azz	16
Eurovision 2013	18-21
Portret Viorel Covaci	22-23
Retro la "Ovidius"	28
Platforme culturale	30-31
CD-uri	34-35

CLUJ MODERN 2013

Elena-Maria SORBAN

Bienala Cluj Modern a însumat în ediția 2013: un spectacol de operă și balet, patru concerte camerale, un simfonic, două cursuri de măiestrie componistică – susținute de Violeta Dinescu (Germania) și Fabio de Sanctis de Benedictis (Italia) –, un simpozion de muzicologie, pe tema „Capcane și riscuri ale comunicării intramuzicale: terminologie, notație, interpretare”, cursuri speciale în cadrul școlii doctorale a instituției organizatoare: Academia de Muzică „G. Dima”.

Programul fiecărei seri a fost amplu și consistent – peste două ore fiecare, fiindcă, desigur, echipa formată din compozitorii Cornel Țăranu (director fondator) și Adrian Pop (director artistic) a avut de făcut o selecție dificilă. Au fost programe dense și echilibrate, care au cuprins mulți autori semnificativi din țară și nume de referință ale componisticii europene: Henze, Brouwer, Britten, Takemitsu, Jolivet, Zimmermann, Halffter, Smooke, Azguime, Dutilleux.

Adrian Pop

Muzica modernă pare mai unitară, pe viu, decât se citește în tratate. Din confruntările secolului XX, dintre orientările muzicale de un modernism moderat și cele radical avangardiste, s-au perpetuat astăzi cele care nu au abandonat expresivitatea. Postmodernitatea actuală a muzicii nu este altceva decât un fel de neoclasicism compozit, în care frumosul și accesibilitatea au redevenit importante pentru autori și public. Constatăm că

publicul este cu adevărat interesat de muzica modernă, așa cum o dovedește, de fiecare dată, Festivalul clujean, ajuns la a zecea ediție – celebrat cu săli pline. Introducerile făcute de pianista Adriana Bera, muzicolog Bianca Temeș, compozitorii Adrian Borza, Adrian Pop și Cornel Țăranu, respectiv, directorul Filarmonicii „Transilvania”, Marius Tabacu dovedesc eficiența artistică a unor asemenea demersuri.

Muzica modernă are interpreții ei dedicați și competenți. Dintre cei pe care i-am reascultat în săptămâna 7-12 aprilie 2013, menționez studenții și absolvenții clasei de operă a Academiei „Gheorghe Dima”, instruiți de pianistul Francisc Fuchs, precum și pe cei aflați pe culmile maturității: Ansamblul „Ars Nova” condus de acad. dr. Cornel Țăranu, Trio „Contraste” din Timișoara (aniversând 30 de ani de fructuoasă activitate), duo pianistic „ConSens”, dirijorul francez Alain Pâris, violonistul Alexandru Gavrilovici, chitaristul Constantin Andrei. Muzicieni care îndeobște cântă muzică veche se regăsesc și în opusuri moderne: Ansamblul „Flauto dolce” condus de Zoltán Majó, soprana Mihaela Maxim. Prezențe solistice de neuitat ale Festivalului, pe care ne dorim să le reascultăm frecvent la noi, sunt chitaristul Costin Soare (cu un deosebit repertoriu reflexiv) și violonistul Ilian Gârneț (relevat acum ca fenomenal interpret al Concertului nr. 1 de Prokofiev). Muzicieni tineri care confirmă – Ansamblul „AdHOC” condus de dirijorul Matei Pop, soprana Daniela Păcurar, pianistul-acompaniator Horea Haplea – sau care se lansează – cvartetul feminin „Zefiro” – se pun în slujba unui domeniu al normalității: fiindcă pe parcursul istoriei, de obicei, s-a cântat nu muzica trecutului, ci a zilei.

Oameni de teatru și balet – regizorul Octavian Jighirgiu de la Iași, scenografa Liliana Moraru și coregrafa Melinda Jakab – au impulsionat arta scenică prin competențele lor creative deosebite, în realizarea premierelor absolute *Monsieur Antipyrine*, operă dadaistă, după Tzara, de Ionică Pop și *Eva*, balet-teatru poetic de Liviu Dăncănu – ambele piese, cuceritoare prin reflexivitate și umor.

La generațiile de maeștri – Sigismund Toduță, György Ligeti, Cornel Țăranu, Aurel Stroe, Gabriel Irányi, Eduard Terényi, Vasile Herman, Valentin Timaru, Dan Buciu, Viorel Munteanu, Lucian Mețianu, Liviu Glodeanu,

Corneliu Dan Georgescu, Octavian Nemescu, Horațiu Rădulescu, Costin Mioreanu, Uliu Vlad –, s-a adăugat promovarea unor compozitori români din generațiile de maturitate. Dintre aceștia: Violeta Dinescu, Doina Rotaru, Cristian Misievici, Laura Manolache, Dan Dediu, George Balint, Iulia Cibișescu-Duran, mai tinerii Gabriel Mălăncioiu, Cristian Bence-Muk, Șerban Marcu, Răzvan Metea și cei mai tinerii Dan Variu, Tiberiu Herdlicska, Darie Nemeș-Bota.

Aici, acum, am avut parte și de muzica viitorului: cea electroacustică. Cu sau fără interacțiune *live*, cu sau fără

Cornel Țăranu

surse vocale și instrumentale supuse unor multiple tehnici de prelucrare, la actuala ediție, *ars digitalis* românească a fost reprezentată de Călin Ioachimescu, Adrian Borza, Ciprian Pop, Tudor Feraru. Ne putem întreba, oedipian: „Omul, omul – e mai tare decât calculatorul?!”

Au fost premiați laureații Concursului de compoziție „Liviu Comes” 2013, care a avut ca temă piese didactice pentru vioară (cu sau fără pian), menționi având Sonia Vulturar, Alexandru Mihalcea, Paul Pintilie, iar premii (în ordine crescătoare): Mihai Traistă, András Lokodi, Alexandru Ștefan Murariu – studenți ai învățământului muzical din București, Cluj, Iași –, cărora le dorim să se facă auziți în următoarele ediții ale bienalei „Cluj Modern”.

Fonoteca Academiei de Muzică „G. Dima” păstrează înregistrările video complete ale Festivalului. Online, fragmente video din concerte (autor Mihai Bacalu) pot fi parcurse la <http://oradecluj.oradestiri.ro>.

Compozitori, interpreți și organizatori – oameni de la toate nivelele instituțiilor administrative și de cultură clujene – au conlucrat eficient pentru ca arta muzicală a zilelor noastre să ni se poată adresa.

EMC Forum on Music

Sorin LERESCU

La mijlocul lunii aprilie a avut loc la Glasgow, în Scoția (Marea Britanie), cea de-a 3-a ediție a Forumului European al Muzicii (European Forum on Music), organizat de Consiliul European al Muzicii (European Music Council), cu sediul la Bonn, și de Scottish Music Centre.

Tema aleasă: *Re>>generating Europe through Music*, aproape ca un deziderat, ar putea să unească muzicienii din diferite țări în efortul lor de a regenera spiritul european în esența sa.

Au fost prezenți în metropola scoțiană, declarată de UNESCO „City of Music”, reprezentanți ai mai multor organizații europene din domeniul muzicii, alături de experți ai Comisiei Europene, pentru a face cunoscute ultimele proiecte de colaborare între muzicienii din Europa, dar și pentru contacte și discuții pe marginea ultimelor evoluții de pe continent, cu efect în zona culturii și, în context, a muzicii.

Din agenda extrem de bogată în evenimente a manifestării la care mă refer, mi-a reținut atenția prelegerea amplă, din somptuoasa sală de la Grand Central Hotel din Glasgow, a expertei de la Bruxelles, Ann Branch, implicată în realizarea unui proiect important al Comisiei Europene: „Creative Europe”, înscris în Agenda Culturală (Cultural Agenda) a Uniunii Europene, adoptată în 2007.

Organizatorii au inclus în programul Forumului european de la Glasgow, dedicat muzicii, și câteva concerte

camerale și simfonice, de la cele de muzică contemporană până la cele ale unor formații din școlile și colegiile de muzică din cel mai mare oraș scoțian. Am putut astfel să ne facem o impresie asupra vieții muzicale din metropola de pe râul Clyde, dar și să constatăm direct rezultatele sistemului educațional, axat pe cultivarea creativității, în special artistice.

Remarc aici concertul susținut de Scottish Chamber Orchestra la *Old Fruitmarket, City Halls* – noul sediu al prestigioasei BBC Scottish Symphony Orchestra – sub bagheta dirijorală a lui Richard Egarr, cu un program dedicat centenarului Benjamin Britten, și concertul inedit, sub genericul *UNESCO Music Day Concert*, susținut de *ODEUS*,

Lap Top Orchestra, a Universității din Sevilla, cu muzici dintre cele mai interesante ca modalitate de mixare a sunetului electronic cu sonoritatea aparte a unui saxofon sopran.

Într-un alt spațiu de concert, din aceeași clădire istorică a fostei hale de fructe – construită în secolul al XIX-lea, transformată acum într-un modern centru cultural – am asistat și la un concert experimental, cu proiecții video, sub același patronaj UNESCO, intitulat *Man High*. Muzicile din program evocau, pe baza unor imagini de arhivă, aventura

Sorin Lerescu

stabilirii unui record de înălțime al saltului cu parașuta din primele decenii ale secolului XX...

Au fost prezenți la Glasgow aproape toți conducătorii organizațiilor și asociațiilor europene din domeniul muzicii, dar și ai unor organizații internaționale, cea mai importantă fiind International Music Council, cu sediul la Paris, condusă de ani buni de olandezul Frans de Ruiter.

I-am reîntâlnit cu plăcere la forum pe Stef Coninx, noul președinte al Consiliului European al Muzicii (membru regional al International Music Council) și pe Gábor Móczár, ales anul trecut președinte al Asociației Europene Corale - Europa Cantat (European Choral Association - Europa Cantat), cu sediul la Bonn.

Cu această ocazie am primit o veste bună pentru muzica românească: reprezentanții uneia dintre cele mai importante edituri muzicale din lume, *Carus-Verlag*, din Stuttgart, au ales din peste o sută de lucrări corale primite din Bulgaria, Serbia și România, doar două piese, ambele din România: *Psalmodiando* de Valentin Gruescu și *Paparuda 3* (cor mixt) de George Balint. Juriul internațional Europa Cantat a selectat inițial 7 opus-uri din cele o sută trimise, din care editura germană a ales doar cele două piese românești.

Proiectul inițiat de Asociația Corală Europeană a debutat în decembrie, anul trecut. Gábor Móczár, pe atunci coordonatorul Biroului Europa Cantat din Budapesta, pentru Europa de Est, mi-a solicitat colaborarea pentru un proiect de promovare a creațiilor corale din țările din această parte a Europei. Menționez aici și sprijinul pe care l-am primit în acest sens din partea coordonatorului Secției vocale a UCMR, Dan Buciu.

Iată cum prezența la un forum dedicat muzicii se poate concretiza în contacte utile, în proiecte și planuri de colaborare între muzicieni și reprezentanți ai celor mai importante organizații din domeniul muzicii și nu numai, din Europa și din lume. Este, de fapt, rostul și misiunea pentru care astfel de întâlniri internaționale se organizează an de an.

SIMN

LA TIMIȘOARA

După trei zile de manifestări artistice și editoriale incluse în programul secțiunii SIMN la Timișoara, o premieră atât pentru festivalul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, cât și pentru timișoreni, a sosit și momentul consemnării datelor în istoria scrisă.

24 Mai a fost prima zi în care s-au programat două concerte: primul a fost susținut de Corul Colegiului Național de Artă ION VIDU din Timișoara, condus cu măiestrie, exigență și dăruire de prof. dr. Maria Gyuris, programul corului fiind urmat de două intervenții soliste, susținute de Cristian Kovacs și Georgiana Necșa, acompaniați la pian de Rareș Păltineanu, care au interpretat 2 lieduri din creația românească semnate de Valentin Timaru și Felicia Donceanu.

Prestația excepțională a corului în programul căruia au fost incluse lucrări aparținând compozitorilor György Ligeti, Einojuhani Rautavaara, Arne Melnäs, Remus Georgescu, Javier Busto și Felicia Donceanu, au asigurat înalta ținută a concertului de deschidere a SIMN la Timișoara și au pregătit atmosfera pentru momentul plin de bucurie și emoție în care s-a lansat primul volum de *Cronici, Mărturii și Documente* dedicat maestrului Remus Georgescu, figură proeminentă a muzicii românești și emblemă a muzicii timișorene, mentor pentru mai multe generații de absolvenți ai Facultății de Muzică din Timișoara și maestru pentru subsemnata, precum

Remus Georgescu

sonor a decodificărilor de pe hârtia cu portative. Oriunde și oricând a dirijat cucerindu-și publicul prin har și măiestrie, Remus Georgescu a știut să fie o gazdă atentă în Timișoara sa natală sau un oaspete binevenit la pupitrul oricărei Filarmonici din țară și din străinătate."

Programul zilei de 24 Mai a continuat la Filarmonica de Stat Banatul din Timișoara, care a marcat SIMN în concertul de închidere a Festivalului Timișoara Muzicală prin includerea în program a lucrării **Ebony Mass** de Sabin PAUTZA (p.a.a.) în interpretarea corului pregătit de Iosif Todea și dirijat în concert de Doru Morariu.

Cea de-a doua zi dedicată SIMN s-a desfășurat la Colegiul Național de Artă Ion Vidu, unde protagoniștii zilei au fost **Ansamblul Percutissimo** al Facultății de Muzică din Timișoara (Dorin Pop – anul IV, Andrei Voica – anul III, Alex Florescu – anul I și Daniel Iorga – anul I), condus de Doru Roman, cadru didactic asociat al Facultății de Muzică. Cu schimbări de ultim moment în program, datorate unei suprapuneri de evenimente artistice, am putut asculta lucrări de Laura Manolache – care a și fost prezentă în sală, Ion Bogdan Ștefănescu (Mambolero – lucrare pentru percuție, bandă și recitator – text de N. Stănescu, dedicată lui Doru Roman), Gabriel Mălăncioiu și Doina Rotaru.

Pauza dintre ansambluri a fost dedicată lansării volumului **Dimensiunea sonoră a existenței în proza literară a lui Mihai Eminescu și în scrierile lui Ion Creangă** a muzicologului Carmen Stoianov, editată de Editura Eurostampa cu

ocazia SIMN la Timișoara.

Ansamblul de percuție **Splash** a Colegiului Național de Artă Ion Vidu (Daniel Cuibaru Jumugă, Amelia Trifoi, Paula Romitan, Bogdan Blescu), condus de prof. Alina Jumugă Cuibaru a încheiat seara, cu lucrări de Alan Keown, Siegfried Fink și Mitchel Peters.

Performanță, seriozitate și înaltă ținută artistică, sunt caracteristicile concertului oferit de percuționiști.

Ultimul eveniment dedicat SIMN la Timișoara a avut loc în data de 27 Mai în Sala Orpheum a Facultății de Muzică a Universității de Vest din Timișoara unde s-a lansat și numărul special al revistei de teoria și critica artei RevArt, dedicat SIMN, care a făcut introducerea în lumea muzicii, la recitalul de pian susținut de celebrul cuplu DUO MIHĂILESCU: Manuela și Dragoș Mihăilescu, cu un program despre care criticul de artă Gabriel Kelemen scrie: *Periplul*

Corul Colegiului "Ion Vidu"

și pentru compozitorii Gabriel Mălăncioiu și Gabriel Almași.

Iată ce semnalează muzicologul Carmen Stoianov în prefața volumului îngrijit de Veronica Demenescu și Ani-Rafaela Carabenciov: "Veți cunoaște o „Românie muzicală” prin intermediul unor compozitori, parte dintre ei colegi de generație cu maestrul: Cornel Țăranu, Doru Popovici, Costin Mioreanu, Iancu Dumitrescu și mulți alți muzicieni care în cotidiane sau săptămânale puneau în discuție la rubrica de cultură și „arte frumoase” teme majore racordate deceniului șapte al secolului trecut; numele lui Remus Georgescu se impunea de fiecare dată în prim plan. Veți avea bucuria de a constata că Remus Georgescu era la acea vreme o certitudine. Apariția sa pe orice afiș de concert era o promisiune deja împlinită și oferea nu doar garanția unui succes de public sau în fața specialiștilor, ci prilejua și o reîntâlnire cu marea muzică așa cum ne-o doream cu toții: în date de seriozitate, logică, sobrietate și atentă recreare în

componistic al recitalului de pian evocă eliberator subtilitățile grației muzicale cu precizia emoției în plin act. Fără emfază, cele două pianе dialoghează consonant cu virtuozitatea univocă. Acribia lejeră denotă înalta măiestrie ce, destinsă, marșează triumfal în proximitatea intangibilă a câmpului savuros al policromiilor sonore. Spectacol muzical fulminant, impecabil în substanță, înnobilând la superlativ aspirațiile auditoriului într-un climat ambiental elegant din cadrul fast al Sălii Orpheum, celebră pentru acustica impecabilă, incintă prestanță, încărcată de istorie ca veritabil liant cultural, ce continuă ca de la sine, permanentizată filiație multiculturală bănățeană.

Duo Mihăilescu

Închiem trecerea în revistă a primului eveniment SIMN la Timișoara, cu mulțumiri adresate conducerii Colegiului Național de Artă Ion Vidu care a sprijinit desfășurarea manifestărilor artistice, Editurii Eurostampa care s-a alăturat organizatorilor, precum și Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România și Directorului

artistic al festivalului – prof. univ. dr. Dan Buciu, care ne-a oferit ocazia primei organizări a SIMN la Timișoara.

Veronica Laura DEMENESCU,

Președinte al Societății Internaționale de Studii Muzicale –
Organizator SIMN Timișoara

Madrigal Recital eveniment

Grigore CONSTANTINESCU

Deși nu figura în Caietul program SIMN, recitalul Corului național de cameră Madrigal a fost primul concert al actualei ediții. Pe genericul manifestării ilustrului ansamblu, care aniversază în 2013 o jumătate de secol de existență, organizatorii au înscris, ca semnificație tematică, **“PORTETE DIRIJORALE”**, marcând astfel prezența la pupitrul concertului a doi muzicieni legați prin destin de această corală: Veronica Bojescu și Sabin Pautza.

Suntem îndreptățiți, cei veniți să asculte concertul, să privim acest moment ca o filă din albumul istoriei madrigaliștilor. Veronica Bojescu s-a identificat ca destin profesional, cu mai mult de trei decenii de “madrigalism”, în calitate de asistent-dirijor al Maestrului Marin Constantin. I-am urmărit și acum discursul gestual, ca și rezultatul lucrului cu tinerii aflați acum, marea majoritate, în componența ansamblului. Artista a propus patru lucrări scrise pe afișele timpului cu majustule, deoarece semnătura maeștrilor compozitori – Sigismund Toduță, Corneliu Cezar, Miriam Marbé, Cornelia Tăutu – semnifica și permanența succesului în repertoriul primei jumătăți de veac. Clasicitatea valahă a lui Toduță, romantismul filozofic al sensibilului

Corneliu Cezar, mitologia folclorică a lui Miriam Marbé, pulsul inimii jocului românesc al Cornelinei Tăutu și-au regăsit existența în trăirea împreună cu

Suita de colinde. Mai îndepărtate de aceste amintiri, lucrările venite cu Sabin Pautza în valiza cu partituri adusă din “perioada americană” a muzicianului au

tinerii muzicieni receptivi la temperamentul, talentul și sufletul Veronicăi Bojescu. Și noi, cei de altă dată, ne-am simțit din nou tineri, reascultând aceste muzici, vorba versului eminescian, **“toate vechi și nouă toate”**. Probabil că acum, restudiate de alți interpreți ai aceleiași corale, lucrările vor reveni în programele actualității, demonstrând **cine era și este Madrigalul**, unicul ansamblu capabil să se confrunte cu personalități ale componisticii românești contemporane.

În a doua parte a concertului oferit de madrigaliști, Sabin Pautza ne-a reamintit o creație a sa care a călătorit mult în programele naționale și internaționale ale formației: **“Ofrandă copiilor lumii”, scene pentru trei grupuri vocale mixte și percuție**. Nu numai noi, dar și compozitorul a trăit emoția timpului, continuată apoi și în

propus, odată cu dirijorul, o privire mai puțin obișnuită asupra vieții ce a trecut. Oricum, existența fiecărui madrigalist este legată de un eveniment, mai vechi sau mai nou. Amănunte ne-au fost oferite de comentariul unei foste madrigaliste, Sorina Goia, acum redactor șef adjunct al postului Radio România Cultural. Cuvinte de laudă adresate membrilor fondatori, Veronica Bojescu, reîntâlnită cu madrigaliștii de azi, Aneta Arvinte, aflată pe scenă pentru ultimul ei concert, cântând în mijlocul ansamblului, pianista Verona Maier, ca muzician acompaniator și, firește, Sabin Pautza, aniversat, aplaudat la cei 70 de ani împliniți acum. O sărbătoare, o clipă de emoție. Ar mai fi trebuit, credem, în Studioul de concerte al Radiodifuziunii, mai mult public dornic de starea de grație a revederii, acum când Madrigalul a fost, prima oară, invitat să participe la SIMN.

Privind spre Orient din Sala Radio

Cleopatra DAVID

Mai puțin spectaculoasă decât edițiile precedente, Săptămâna Internațională a Muzicii Noi din acest an și-a propus, promovarea muzicii scrise începând cu a doua jumătate a secolului XX., încercând să evidențieze valoarea muzicii noi românești în actualul context muzical european, după cum a declarat

directorul artistic al festivalului, compozitorul Dan Buciu,

Concertul de miercuri al Orchestrei de Cameră Radio sub conducerea dirijorului Gheorghe Costin a avut în program *Trei piese pentru orchestră de coarde* de Constantin Silvestri, *Concertul pentru vioară și ansamblu cameral „Capricii și raga”* de Aurel Stroe, *Concertul pentru pian și orchestră* de Dan Constantinescu și *Moz-Art á la Haydn* de Alfred Schnittke.

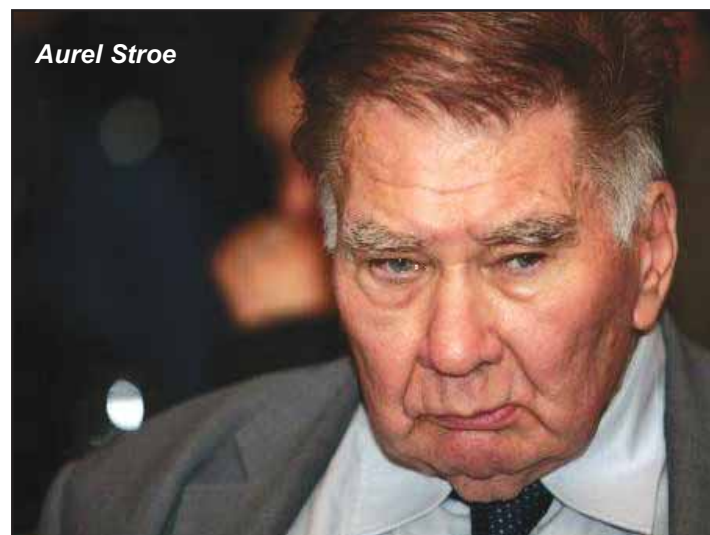
Sufocat de aniversările din acest an (bincentenar Verdi-Wagner, centenar Lutosławski, Poulenc 50 etc), centenarul Constantin Silvestri a fost marcat prin programarea în cadrul SIMN a celor *Trei piese pentru orchestră de coarde*, lucrare neobarocă amintind de *concerti grossi* și care folosește un limbaj modal inspirat de folclorul românesc.

Concertul lui Aurel Stroe, interpretat de violonistul Ladislau Csendes, urmează linia muzicii morfogenetice teoretizată de compozitor, în care evoluția discursului muzical se schimbă dramatic. Cu trimiterea clară la muzica indiană, dar și la cea africană prin ritmica percuției în combinație cu stilul tonal european, *Capricci e raga* este un exemplu de **world music**. Terminată în 1990 la Mannheim, lucrarea este alcătuită din 6 secțiuni în care sunt alternate 2 tipuri de scriitură pentru instrument solist, așa cum sugerează și titlul, secțiuni ce poartă titlurile *Paganiniana* (I, II, și III) și *Ecoute fine* (I, II, și III), putând fi considerat ca având trei părți cu dublă evoluție. Strategia de construcție nu este simpla alăturare a compoziției în maniera lui

Paganini cu cea care sugerează intonațiile muzicii clasice indiene, ci mai degrabă suprapunerea, iar aceasta operează cu mai mulți parametri muzicali, evidențiind ideea de incomunicare între lumi, între tradiții. Sunt suprapuse astfel limbaje muzicale și sisteme de acordaj.

Timp de aproape 30 de minute am pendulat între Europa occidentală și India (vazută tot de o minte europeană), având ca vehicul sunetul violonistului Laudislau Csendes și ca ghid efortul de coordonare al dirijorului Gheorghe Costin. A fost pentru prima dată când am ascultat *live* acest concert, între variantele înregistrate existând una în interpretarea aceluiași solist. Audiția în Sala Radio s-a dovedit surprinzătoare. În afara componentei vizuale (solistul a purtat o superbă *kurta* indiană), echilibrul sonor realizat în sala de concert este diferit față de cel obținut în studio. Partea de background, unde sunt mai mult efecte decât acompaniament, a fost mult mai prezentă decât în înregistrare, pe secțiunile „Paganiniana”, aproape înghițind sunetul solistului, în special în pasajele de *pizzicato-staccato*.

Disonanțele din partea de „raga” au devenit

parte constitutivă a modului la Stroe, iar solistul nu trece prin ele, așa cum se întâmplă în muzica indiană, ci trebuie să le cânte, să insiste pe microtonii. Csendes reușește din plin acest lucru, diferențele intonaționale fiind evidente și pentru auzul neantrenat. Oare câte ore de studiu sunt necesare unui muzician care abordează repertoriul concertistic și cameral european de la Bach la ... Penderecki pentru a se adapta unei asemenea tratări a materialului sonor?

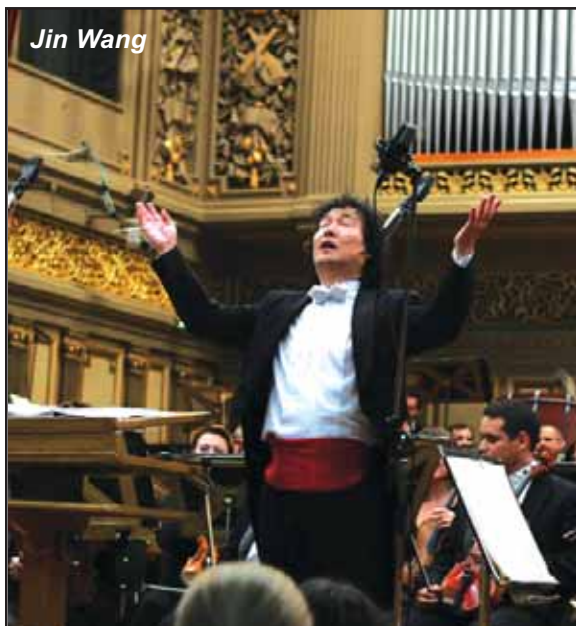
Concertul pentru pian și orchestră de coarde de Dan Constantinescu din cea de a doua parte a fost interpretat de Emanuela Geamănu, seara încheindu-se cu o simpatcă parodie scrisă de Alfred Schnittke, cu trimitere la *Simfonia despărțirii* de Haydn.

India – Tibet – India

„O orchestră de provincie și un dirijor chinez”, iată o asociere care parcă face trimitere la versurile lui

Marin Sorescu „O păpușă japoneză și un păpușoi mongol/ Pe o carte de franceză au făcut un prunc nasol”. Dar nu a fost nasol!

Ziua următoare a SIMN a adus în Studioul „Mihail Jora” al Radiodifuziunii Orchestra Filarmonicii din Pitești dirijată de Jin Wang. Programul a conținut *Texturi* de Mihai Moldovan, *Concertul pentru vioară și orchestră* de Dumitru Capoianu (solistă Raluca Stratulat), *Triplul concert pentru vioară, violoncel și pian* de Paul Constantinescu (soliști Luminița Burcă, Andreea Țimiraș și Mihai Ritivoiu) și *Suita VI Tibet Impressions* de Jin Wang. Remarcabilă a fost interpretarea Ralucăi Stratulat, care a

impresionat prin sunetul cald, tehnica impecabilă și expresivitatea împinsă dincolo de granițele muzicale

Dirijorul austriac de origine chineză Jin Wang este îndrăgit de publicul bucureștean, fiind prezent frecvent la pupitrul Orchestrei Naționale Radio și al Filarmonicii „George Enescu”. Calitatea de compozitor ne-a fost însă rareori făcută cunoscută. Ceea ce am ascultat în seara de 30 mai este o *cantată buddhistă* pentru soprană, bariton, cor și orchestră. Soliști au fost Tina Munteanu și Valentin Vasiliu, iar corul a fost suplinit de câteva voci din orchestră și de public. Lucrarea este o încercare de împărtășire a unor valori culturale, sinceritatea credinței fiind sămânța care generează muzica. Și această credință se exprimă prin limbajul modal pentatonic înveșmântat în armonii de cvarte, amintind de muzica impresionistă. Orchestrația dă importanță sectorului de alămuri și celui de percuție, care reproduc în unele momente sonoritățile tibetane.

Concepută în patru tablouri, lucrarea are ca text două *mantră* (formule sacre în limba sanscrită): *Om mani padme hūm*, care invocă *Avalokiteshvara*, *bodddhisatva* al compasiunii și o a doua mantră lungă, purificatoare, ce invocă *bodddhisatva Vajrasattva*, principiul de discipol. Astfel, baritonul Valentin Vasiliu a avut rolul maestrului, cu timbrul generos, meditativ, grav, iar soprana Tina Munteanu, cel al discipolului entuziasmat, naiv, plecat în căutarea cunoașterii. Scriitura vocală este provocatoare, mergând atât în extremul grav cât și în cel acut pentru bariton, în timp ce soprana din mintea compozitorului ar trebui să ajungă într-un acut extrem. Tabloul redat de cei doi soliști (transmiterea cunoașterii secrete de la maestru la discipol) a fost susținut de greutatea și solemnitatea

orchestrei. Impresionantă, maiestuoasă și accesibilă în același timp, această meditație vocal-simfonică s-a bucurat atât de soliști valoroși, cât și de execuția curată și responsabilă a orchestrei piteștene, succesul fiind amplificat de figura charismatică a dirijorului-compozitor.

Trebuie felicitată orchestra Filarmonicii din Pitești pentru performanța pe care au realizat-o în seara de 30 mai. Îi cunoșteam numai din înregistrările de pe Youtube, care au o calitate sonoră discutabilă, însă ce am ascultat joi seara în Sala Radio nu este o „orchestră de provincie”. Un repertoriu incomod interpretat de un ansamblu care are numai 6 ani poate să șteargă prejudecățile din mintea celor care poate își pun problema necesității unei filarmonici atât de aproape de Capitală.

Din Sala Radio am făcut câțiva pași prin ploaia torențială către Studioul de Operă și Multimedia al Universității Naționale de Muzică București, unde s-a desfășurat audiția unor lucrări electroacustice ale compozitorilor Corneliu Cezar, Ana Szilagy, Adrian Borza, Călin Ioachimescu și Octavian Nemescu. Și acolo, în întuneric, audiția s-a deschis tot cu o mantra: AUM (Corneliu Cezar).

AUM (1965) pentru bandă și grup instrumental este prima muzică spectrală, prima lucrare electronică românească și prima piesă isonică. Mantra este recitată de compozitor în registrul grav. *AUM* (OM) este sunetul primordial, cel de la care a pornit întreaga Creație. Cezar a apelat la rezonanța naturală a sunetului *do*, peste care a adăugat semnale sonore cu microtonii, a căror culoare se aseamănă cu cea a sitarului indian, semnale cântate sau vorbite, semnale instrumentale, fragmente de bocete, „nori sonori”, „nori ai intoleranței”. Sunetul, isonul armonic rămâne constant, „tolerând” toate aceste deviații și turbulențe, reprezentând constanța spirituală în fața vieții pământești plină de evenimente.

Corneliu Cezar

La Braşov

Petruța MĂNIUȚ-COROIU

Muzica timpului nostru a avut dintotdeauna de depăşit un prag dincolo de care se află inima publicului larg, vibraţia unui auditoriu care îşi caută trăirile în arta pe care o ascultă. Ultima ediţie a Săptămânii Internaţionale a Muzicii Noi (SIMN) îşi propune, o dată în plus, continuarea acestui drum către sufletul celor care cred că muzica s-a oprit la Verdi şi Brahms.

Dar dincolo de toate acestea există o artă a timpului nostru care ne reflectă aspiraţiile şi interiorul, aşa cum este el, pe care trebuie să ni-l asumăm ca să putem merge mai departe în viaţă şi în artă.

Patriarhul României, Preafericitul Daniel Ciobotea ne aminteşte discret din rândurile unei cărţi recente că „sufletul culturii este cultura sufletului”: un adevăr veşnic, care nu poate fi ignorat decât cu preţul pierderii valorii.

Un adevăr pe care a încercat să-l materializeze şi ediţia desfăşurată în perioada 25-31 mai 2013 în Bucureşti şi în mai multe centre culturale ale ţării, printre care regăsim şi Braşovul - reprezentat de cea cunoscută formaţie camerală a sa, Cvartetul GAUDEAMUS, cvartetul Filarmonicii. Directorul artistic al Festivalului, prof. univ. dr. Dan Buciu a fost cel care şi-a propus, în spiritul celor amintite, *promovarea marilor valori ale creaţiei muzicale româneşti noi în contextul valorilor europene şi universale ale muzicii moderne şi contemporane.*

Astfel, programul din seara zilei de 29 mai a adus în scena camerală a Muzeului Civilizaţiei Urbane din Piaţa Sfatului din Braşov un program ce a reunit lucrări de gen semnate de Viorel Munteanu, Benjamin Britten şi Dmitri şostakovici. Cel de-al

doilea cvartet al maestrului Viorel Munteanu - prezent în sală - a fost compus înainte de Revoluţie şi reprezintă o modalitate personală, asumată interior de transfigurare a esenţei sonore a românismului, o metaforă sonoră a creaţiei naţionale care a dobândit, şi de această dată, o interpretare profundă şi generoasă. Tonul consistent, adânc al cvartetului Gaudeamus (prestigioasă formaţie camerală care a trecut deja pragul primilor 25 de ani de existenţă), construcţia de gândire muzicală impecabilă au fost elementele cu care cei patru interpreţi au construit o întruchipare sonoră de excepţie şi pentru Cvartetul nr. 3 op. 94 de B. Britten, dar şi pentru Cvartetul nr. 8 op. 110 al lui D. Şostakovici. Lucia Neagoe - vioara I, Raluca Irimia - vioara II, Leona Varvarichi - violă şi Sebastian Vîrtosu - violoncel sunt cei care susţin cu responsabilitate, încă din 1987 (atunci când s-au constituit ca formaţie camerală sub îndrumarea maestrului Dan Prelipcean) planul de elită al artei camerale care a marcat în mod deosebit cultura Transilvaniei.

Organizată de către UCMR în colaborare cu Ministerul Culturii şi Patrimoniului Naţional, Săptămâna Internaţională a Muzicii Noi a dobândit o anvergură culturală ce ar onora orice mare festival şi prin prezenţa, în cadrul

programului, a unor evenimente conexe precum Simpozionul Internaţional „Paul Constantinescu – Constantin Silvestri”, conferinţe şi ceremonii de acordare a titlului de Doctor Honoris Causa, dar şi lansarea oficială a Centrului de Informare Muzicală din România, alături de lansări de CD-uri şi cărţi.

SIMN rămâne cel mai important eveniment muzical de muzica nouă din România prin cele şapte zile de concerte desfăşurate în Bucureşti şi în afara capitalei în parteneriat cu Filarmonicile, Universităţile şi Teatrele muzicale locale, evenimente cu o amplitudine care parcurge spectrul sonor de la muzica de cameră până la operă şi lucrările vocal-simfonice.

Cvartetul Gaudeamus

De la Haydn la Sibelius

Cleopatra DAVID

Considerată sora mai mică a Orchestrei Naţionale Radio, Orchestra de Cameră abordează în principal lucrări din repertoriul baroc şi clasic, a căror scriitură rarefiată expune fiecare membru al ansamblului, nepermiţând nesiguranţe în execuţie. În 22 mai a. c. Orchestra de Cameră Radio dirijată de Amaury du Closel a prezentat pe scena Studioului „Mihail Jora” Concertul în Do major pentru violoncel şi orchestră de J. Haydn şi Concertul nr. 11 în Fa major pentru pian şi orchestră de W. A. Mozart în prima parte, iar în partea a doua *Sărbătoarea lui Belshazzar* de J. Sibelius şi Simfonia nr. 6 în Do major de Fr. Schubert. Au evoluat astfel pe scena Radioului doi solişti instrumentişti: violoncelista de origine coreeană Hyunah Park şi pianistul Horia Maxim.

Aşteptările au fost mari de la tânăra violoncelistă. Cu sunetul cald şi generos al instrumentului şi avântul şi siguranţa afişate, interpretarea concertului de Haydn părea promiţătoare. Şi totuşi, în poziţiile înalte era de multe ori fals, iar

tempo-ul ales pentru partea a treia, deşi bun ca intenţie, a dovedit nestăpânirea tehnică a partiturii.

Cu totul alta a fost situaţia în cazul lui Horia Maxim. Artistul a redat cu claritate structura, iar precizia tuşului şi luminozitatea sonoră pe care le-am admirat în concertul de miercuri sunt destul de rar întâlnite la pianişti care au evoluat în ultimii ani pe scenele bucureştene. Aceşti piloni ai unei bune interpretări au arătat în cazul lui Horia Maxim, dincolo de preocuparea pentru tehnică, nivelul profund de înţelegere a partiturii. Cerebral, echilibrat şi rafinat, pianistul a strălucit în cadenţele de un foarte bun gust. Pentru bis, a ales delecteze publicul cu Studiul Op. 24 Nr. 12 de Chopin.

În cea de a doua parte a programului, după încheierea misiunii de acompaniator, a venit rândul orchestrei ca instrument complex şi dinamic să fie în prim plan. Foarte interesantă şi binevenită a fost abordarea, după cele două concerte clasice, a Suitei din muzica de scenă la *Sărbătoarea lui Belshazzar* de J. Sibelius. Alcătuită din patru părţi (*Marş oriental, Cântecul fetei evreice, Nocturnă şi Dansul lui Khandra*) lucrarea a fost scrisă de compozitorul finlandez în 1906. De mici dimensiuni, concentrată, cu inflexiuni modale, creând o atmosferă mai degrabă

de basm, suita are o sonoritate camerală, cu intervenţii solistice din orchestră, care au fost realizate de flautista Constanţa

Horia Maxim

Cazacu, violoncelista Mariana Amarinei, violista Eugenia Bobescu şi clarinetistul Ion Nedelciu.

Concertul s-a încheiat cu o spumoasă şi clasică Simfonie a VI-a de Schubert. Este surprinzător şi emoţionant să observi cum acelaşi ansamblu poate să sune atât de diferit, ieşind din matca muzicii de cameră şi îmbrăcând haina decorativă a celei simfonice. Această euforie sonoră a constituit momentul culminant al serii, venit ca un rezultat al multor momente meditative. O frumoasă încheiere pentru unul din numeroasele şi reuşitele concerte ale prea puţin mediatizatei Orchestre de Cameră Radio.

Atunci, cândva, cu dirijorul Paul Popescu

Doina MOGA

Urmărind câteva dintre spectacolele de la ONB, atât baletе cât și opere, am constatat cu tristețe că nu m-a impresionat nimic. Nici regii, nici decoruri, nici soliști, nici dirijori, nici orchestra cândva acceptabilă. Dar ascultând muzica familiară, frumoasă, răscolitoare sau veselă, m-a trezit un dor nemăsurat de unul dintre puținii dirijori, dacă nu chiar singurul, care nu a făcut concesii în raport cu partitura componistică. Era o plăcere să-l ascult. Pentru că, atunci când dirija el, mazurca era mazurcă, valsul, vals, menuetul era menuet, dansul rus era dans rus, Ceaikovski era Ceaikovski, Verdi era Verdi, Mozart era Mozart și totul într-o sincronie perfectă cu scena și soliștii. De! Pentru asta trebuie har. Și reapărându-mi aproape la fiecare spectacol în memorie cu interpretările lui, mi-am amintit unul dintre dialogurile pe teme muzicale pe care le-am avut cu el extrem de actual și acum, așa că am să-l redau cât mai fidel cu putință. Zic că e bine, ca măcar din când în când să readucem în actualitate marile valori ale muzicii noastre românești.

Din totdeauna la Paul Popescu m-a uimit marea varietate de stiluri componistice și de perioade de creație cuprinse în programele sale. Într-o vreme, aproape toate primele audiții ale lucrărilor românești contemporane le-a dirijat el, astfel că semnăturile lui Doru Popovici, Ștefan Niculescu, Cornel Țăranu, Aurel Stroe, ca să nu mai vorbim de Mihail Jora, Mihail Andricu, Zeno Vancea, Dimitrie Cuclin, Anatol Vieru, rămân legate definitiv, prin excelente tălmăciri de numele lui. Și muzica modernă de peste hotare – Schönberg, Alban Berg, Webern – a fost făcută cunoscută melomanilor noștri cu ani buni în urma tot de Paul Popescu, într-un mare ciclu de concerte susținute în colaborare cu orchestra Filarmonicii „George Enescu” și cu corul „Madrigal”. Iar la 75 sau 80 % din filmele românești, la capitolul dirijorul orchestrei, figurează de asemeni numele lui Paul Popescu.

*

Doina Moga: Știam că în primii ani de Conservator studiați, ca materie principală, pianul. Firesc, după încheierea studiilor, urma să deveniți solist. Ce s-a întâmplat pe parcurs, de v-ați consacrat dirijoratului?

Paul Popescu: Eram înscris și la secția de dirijat, la clasa lui Constantin Silvestri. Din fericire pentru mine, am ajuns, în scurt timp, la concluzia că, pe lângă atracția netă pe care mi-o inspira dirijorul-profesor, și posibilitățile mele de exprimare se arătau mai mari pe calea baghetei. Aveam senzația, pe care de altfel o resimt și acum, că aici, în acest domeniu, pot cuprinde toată muzica, cu fascinația armoniei ei, indiferent de curentul căreia îi aparține; eram de asemenea convins că înțeleg, sau mai exact că pot să înțeleg, mai degrabă și mai deplin perioada de experiment pe care o trăim în muzică, în secolul nostru.

D. M.: Într-o vreme, destul de lungă, erați profilat

numai pe genul simfonic; mai niciodată nu vă lipsea din program o primă audiție românească sau străină, dar nici o piesă de rezistență din repertoriul clasic (în sensul larg al cuvântului). Spuneți-mi, dar, care este genul dumneavoastră preferat?

P. P.: Romanticii, clasicii, preclasicii... Poate că sunt, prin excelență, un romantic.

D. M.: Cum explicați atunci nenumăratele prime audiții românești?

P. P.: O parte din ele m-au convins din capul locului că sunt valoroase. Mă gândesc, de pildă, la o seamă de lucrări ale compozitorilor, Ștefan Niculescu, Mihail Andricu, Zeno Vancea... Altele mi le-am inclus în repertoriu din curiozitate. Toate laolaltă însă, mi le-am apropiat din dorința de a face cât mai cunoscută și prețuită, după cum și merită, componistica românească. De aceea, foarte adesea ea se află și în programele mele de peste hotare.

D. M.: Ați abordat genul operei. V-a determinat ceva anume, sau, pur și simplu, întâmplarea?

P. P.: Și una și alta. În repetatele concerte pe care le-am susținut în câteva capitale europene de mare tradiție muzicală, am avut prilejul să cunosc mai bine un Karajan, un Barbirolli, un Mehta, un Maazel. Toți acești mari dirijori n-au neglijat deloc acest gen mai popular, ca să zic așa. Și, evident, ca romantic ce mă recunosc și ca un veșnic îndrăgostit de muzică, era firesc să mă angajez în aprofundarea lui Verdi, Mozart, Wagner...

D. M.: Apropo! Moare opera?

P. P.: Defel. Când e cântată bine se bucură de un succes uluitor. Totuși, o problemă a muzicii de operă nu poate fi trecută cu vederea: caracterul ei teatral, scenic, dramatic. De aici, necesitatea unei mai accentuate atenții pe mizanscenă, pe îmbinarea elementului muzical cu cel dramatic.

Astfel, Opera își va demonstra, cu atât mai mult, forța de expresie și de dăinuie.

D. M.: Ce spune dirijorul de simfonic, când e confruntat cu un text de operă?

P. P.: Că este destul de complicat. El nu are aici de-a face doar cu o orchestră, ci cu ansambluri mari, cu colective în care se produc soliști, fiecare cu personalitatea lui distinctă etc.

D. M.: Ce spune dirijorul de operă când face film?

P. P.: Muzica de film este o a treia meserie a mea. Aici sunt presat permanent, până la obsesie, de elementul timp. Cu metronomul într-o mână, cu bagheta în alta și cu ochii împărțiți între imagine și partitură. La început a fost incomod. Acum m-am obișnuit, aș putea spune că îmi este la îndemână. Și, de ce n-aș recunoaște-o, îmi place.

D. M.: Văd că n-ați renunțat la repertoriul simfonic...

P. P.: Nici n-aș putea trai fără Beethoven, Bruckner, Mahler, Mozart. După cum bine spuneți, îi dirijează frecvent în concerte simfonice susținute cu filarmonicile din Timișoara, Cluj-Napoca, Iași, București, Geneva, Paris, Madrid, Budapesta, Praga, Atena, Ankara etc.

D. M.: La programul încărcat pe care-l aveți, s-ar părea că vă este răpit timpul liber. Totuși, ne întâlnim destul de des ca spectatori la concerte, la operă, la câte o premieră de film.

P. P.: Când îți iubești meseria cu pasiune, îi închini cu bucurie și timpul liber...

O maestră a componisticii naționale

Grigore **CONSTANTINESCU**

Muzica aparținând compozitoarei **Carmen Petra Basacopol**, una dintre reprezentatele de frunte a măștrilor școlii românești de creație, în contemporaneitate, a fost subiectul unei recente serate desfășurate la Studioul experimental al Operei Naționale București. Sub genericul "valori ale muzicii românești", portretul componistic a oferit iubitorilor creației naționale a secolului XXI un florilegiu din catalogul creației compozitoarei, în interpretarea unora dintre

Carmen Petra-Basacopol

soliștii de seamă ai teatrului, cărora li s-au alăturat coregrafi, balerini, instrumentiști. Personalitatea muzicienei este de decenii cea a unui creator de maximă originalitate ca inspirație, măiestrie a abordării majorităților genurilor componistice – muzică de cameră, concertantă, simfonică, operă și balet. Selecția miniaturilor vocal instrumentale a revelat pagini impresionante ca sensibilitate, poetică muzicală, declamație dramatică (interpreți Mihaela Stanciu, Lucian Corchiș, Vicențiu Țăranu, Paul Basacopol, Adriana Dumitriu, acompaniați de pianista Lidia Butnariu). Harpa, un instrument preferat al compozitoarei, prezintă în numeroase momente ale concertului-portret, a dialogat cu vocea (**Psalmii lui David** interpretați de basul Paul Basacopol), flautul (Sonata interpretată cu flautista Luiza Cârlan) sau percuția (Denisa Vlădoianu). Moment deosebit, fragmentul din baletul "**Fata mării**" a sugerat plastica sonoră inspiratoare pentru dans, în coregrafia Mariei Popa, soliști Adina Manta și Bogdan Ploeanu. Merita să fie amintiți toți realizatorii, inclusiv violonista Cornelia Bronzetti, în redarea măiestrită a piesei **Confesiuni pentru violă solo**, prezentată de directorul Studioului, Anda Tăbăcaru Hoge, deoarece abordarea unui astfel de repertoriu nu este un joc al hazardului, ci rezultatul unei pregătiri de remarcabil profesionalism și talent interpretativ. Muzica pe care o creează Carmen Petra Basacopol reprezintă un reper cultural, un stil personalizat, o certă contribuție la imaginea artei naționale. În ansamblul evenimentelor Festivalului Muzicii noi, care a atras în această

săptămână melomanii la numeroase momente de excepție, numele artistei strălucește prin valoare și unicitate.

Concertul pentru flaut și orchestră

Cleopatra DAVID

În zilele de 23 și 24 mai 2013, în seria „Lucrări concertante românești”, Filarmonica „George Enescu” a programat *Concertul pentru flaut și orchestră de cameră* Op. 71 al compozitoarei Carmen Petra Basacopol, un preambul la Săptămâna Internațională a Muzicii Noi (SIMN) ce se desfășoară în perioada 25 – 31 mai în mai multe orașe din țară. Programul celor două seri a inclus Uvertura la opera *Scara de mătase* de Gioacchino Rossini, *Fantezia briliantă pe teme din Carmen* de Françoise Borne și *Le sacre du printemps* de Igor Stravinski. Orchestra Filarmonicii a evoluat sub bagheta dirijorului Jin Wang, solist fiind Ion Bogdan Ștefănescu.

Creatoare a unei muzici de factură neoimpresionistă, abordând modalul folcloric, Carmen Petra-Basacopol este cunoscută publicului în special pentru lucrările vocale, liedurile sale fiind, ca și cele ale Feliciei Donceanu, preferate în concursurile și festivalurile de gen. Totuși harpa, fie acompaniată de orchestră, fie solo sau în ansambluri camerale, este instrumentul care servește cel mai bine esteticii compozitoarei prin potențialul armonic și timbral.

Concertul pentru flaut a fost scris în 1994, fiind dedicat celui care l-a interpretat magistral pe scena Ateneului, Ion Bogdan Ștefănescu. Artistul este un promotor al muzicii contemporane, alături de colegii săi din Trio Contraste abordând lucrări ale compozitorilor Anatol Vieru, Aurel Stroe, Myriam Marbé, Ștefan Niculescu, Octavian Nemescu,

Ion Bogdan Ștefănescu

Corneliu Dan Georgescu, Lucian Mețianu, Doina Rotaru, Violeta Dinescu, Maia Ciobanu, Sorin Lerescu, Dan Dediu, George Balint, Petru Stoianov, Irinel Anghel sau tânăra Diana Rotaru. Cu celebrul flaut de aur Muramatsu, muzicianul este nu doar un virtuoz, ci și poet. Întregul repertoriu dedicat acestui instrument, de la Bach la contemporani, din genul concertistic sau cameral își găsește o expresie unică în concepția lui Ion Bogdan Ștefănescu.

Concertul lui Carmen Petra Basacopol are o alcătuire quasi tradițională în trei mișcări: *Quasi Adagio. Molto rubato. Allegro giusto – Andante malincolico – Allegro risoluto.*

Procedeele de atac neconvenționale sunt folosite cu economie, astfel că flautul își păstrează vocea intactă. Recitativele, cantilenele și cadențele sunt mijloace de exprimare a ideilor, speranțelor, gândurilor, sunt suspine, zâmbete, cuvinte timbrate. Așa cum a declarat compozitoarea în notele de program „reveria meditativă” și exuberanța sunt cei doi poli ai acestui concert.

În cea de a doua seară pentru bis, Ion Bogdan Ștefănescu a prezentat o altă lucrare contemporană, *Circuit* a Violetei Dinescu, o lucrare cu aluzii jazzistice și teatrale în care posibilitățile

tehnice și expresive ale instrumentului sunt mult exploatate,

Calitatea de virtuoz a fost demonstrată din plin în numeroasele variațiuni ale *Fantezei brilante pe teme din Bizet* de Françoise Borne în varianta pentru flaut și orchestră.

În partea a doua a programului, rolul de re-creator i-a revenit dirijorului. Capodopera lui Stravinski, în care expansivitatea timbrală și frenezia ritmico-armonică alcătuiesc un dans al simțurilor, a prins viață pe scena Ateneului prin dedicarea și dragostea față de această partitură a dirijorului Jin Wang, dragoste care se afirmă în fiecare

gest, astfel că din spectator, publicul devine participant la sacrificiul păgân și brutal.

A fost mai mult decât inspirată abordarea în același program acestor două lucrări, una în care arhaicul se confundă cu primitivismul, în care ritualul mișcă masele, fenomen redat într-o formă estetică de geniu Stravinski, în timp ce în lucrarea românească, același element arhaic devine sursă a interiorizării și căutării de sine, rafinând ființa umană în căutarea adevăratei sale esențe, cea spirituală.

Centenar Ion Dumitrescu

AI. I. BĂDULESCU

În luna mai s-au împlinit **100 de ani** de la nașterea compozitorului, profesorului universitar emerit și dirijor **ION DUMITRESCU**, personalitate fascinantă a muzicii românești din cea de a doua jumătate a sec. XX.

A văzut lumina zilei, într-o familie de intelectuali, în străvechea așezare vâlceană Oțeșani.

Încă din anii școlii primare, elevul Ion Dumitrescu a dovedit talent și preocupări pentru studiul artei sonore. Desăvârșirea pregătirii sale muzicale a avut loc, în perioada 1933 – 1940, la Conservatorul de Muzică din București. Ulterior s-a perfecționat în tainele complexe ale științei și artei compoziției muzicale, cu **acad. Mihail Jora, pe care genialul George Enescu îl aprecia „un excepțional pedagog și un excelent compozitor”**.

Urmând exemplul distinșilor săi înaintași, tânărul muzician se dedică, începând din 1940, nobilei activități didactice, iar din anul 1944 și până în 1979, în învățământul muzical universitar, cu deosebire la catedra de armonie, contrapunct, forme muzicale, compoziție din cadrul prestigiosului Conservator bucureștean (unde în anii 1951-1952 a fost decan și în perioada 1956 – 1979 a fost și șef de catedră). Mulți dintre foștii săi studenți au devenit nume sonore în viața muzicală din țară și din străinătate: Viorel Cosma, Vasile Tomescu, Ștefan Niculescu, Aurel Stroe, Vasile Donose, Gh. Firca, Mircea Neagu, Constantin Romașcanu, Liviu Glodeanu, Vasile Timiș, Dan Constantinescu, Remus Georgescu, Vasile Dinu, George Draga, Stelian Olariu, Ursu Anghel Emilian ș.a.

Pe lângă această prestigioasă activitate didactică, între anii 1940 – 1947 muzicianul Ion Dumitrescu s-a aflat, în calitate de dirijor și de compozitor la Teatrul Național din Capitală, timp în care a compus muzică de scenă pentru mai bine de 60 de reprezentative lucrări dramatice – din repertoriul universal și național, înscrise în programele stagiunilor primei scene dramatice românești, pe care le-a dirijat seară de seară.

Dar cea mai importantă activitate în care ilustrul muzician Ion Dumitrescu s-a dedicat, cu întreaga sa forță și exemplar profesionalism, a fost, încă dinanii studenției, compoziția muzicală. O seamă de opusuri din domeniile: **Muzicii simfonice** (*Preludiu simfonice, Concert pentru orchestră de coarde, Suita simfonică „Muntele rețezat”, „Simfonieta în Re major” ș.a.*), **Muzicii de cameră, Muzicii corale, Muzicii vocale, Muzicii de film** fac parte din patrimoniul artistic românesc. Majoritatea acestor opusuri au fost interpretate în concerte publice de instituțiile profesioniste de concerte și spectacole din țară și din străinătate, bucurându-se pretutindeni de elogioase aprecieri din partea presei de profil și publicului iubitor al mării și adevăratei muzici.

În ampla sa activitate, un loc special îl ocupă

excepționalele articole, studii, eseuri, cronici, publicate în diverse reviste de specialitate din țară și de peste hotare, sutele de prelegeri, conferințe, concerte, lecții, comunicări științifice, emisiuni de radio și televiziune, precum și participările în jurii de specialitate, în exigente competiții naționale și internaționale din țări cu recunoscute tradiții muzicale: Cehoslovacia, URSS, Franța, Austria, Belgia, Polonia, Bulgaria, Germania, Iugoslavia, Anglia, Italia etc.

Un excepțional capitol în istoria muzicii românești de la mijlocul veacului trecut, poate fi atribuit, fără echivoc, îndelungatei și prestigioasei activități, de aproape două decenii și jumătate, pe care maestrul Ion Dumitrescu a desfășurat-o, cu exemplară responsabilitate, profesionalism, dăruire și pasiune până la sacrificiu, la căma Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România. De numele său se leagă realizarea – cu sprijinul factorilor de decizie guvernamentală, o legislație specifică care a fost de bun augur pentru creșterea constantă a veniturilor Uniunii și surselor financiare necesare asigurării dreptului de autor, achiziționarea celor mai valoroase lucrări ale membrilor Uniunii, înființarea Editurii și Tipografiei Muzicale din București, a superbului magazin *Muzica*, a

Atelierului de grafică muzicală, precum și promovarea la noi dimensiuni în circuitul național și internațional de valori, a creației muzicale românești – clasice și contemporane, și a celor mai talentați tineri compozitori și interpreți – absolvenți ai facultăților de specialitate din România.

Lucrând de peste 60 de ani în domeniul culturii și artei, am avut fericitul prilej de a colabora cu maestrul Ion Dumitrescu în organizarea multor manifestări muzicale de referință, pe teritoriul județului Prahova. Pentru întreaga sa activitate a fost distins cu importante premii de creație, cu titlul de maestru emerit al artei, cu Premiul Academiei Române și Premiul de Stat, cu ordine și medalii, cu titlul de profesor universitar emerit, iar în 1977, Institutul Francez al Academiei de Arte din Paris și Academia Tiberiană din Roma (1981) l-au ales membru.

Aniversarea Centenarului nașterii sale, constituie un nou prilej pentru a aduce, în prim plan – prin concerte, simpozioane naționale și internaționale etc., importante momente din viața și opera acestei personalități emblematice a muzicii românești, a culturii române. Sperăm ca în deceniile ce vor urma, opera sa – **să biruie cu succes anii, să fie cât mai prezentă în programele instituțiilor publice de concerte și spectacole, în emisiuni de radio și televiziune etc, pentru a înnobila și entuziasma „multe generații de români și pentru a neamuri ale pământului”**.

Constantin Silvestri

Un secol de nemurire

Viorel COSMA

Într-o imaginară carte a “dramelor muzicienilor români”, lui Constantin Silvestri i-ar reveni cu siguranță un loc aparte, fiindcă o personalitate atât de carismatică, de adulată de public, încărcată de succese răsunătoare pe toate meridianele lumii, dar purtând cu sine suferințe fizice ascunse inimaginabile, care i-au adus sfârșitul la numai 56 de ani, departe de patrie, cu greu își poate avea corespondentul desăvârșit, incontestabil. Iată, a trecut un secol de la naștere și mai bine de patru decenii de la dispariția sa, iar amintirea lui Constantin Silvestri departe de a se estompa, ne îndeamnă la repetate trimiteri la realizările sale epocale, la versiunile interpretative de neuitat ale partiturilor lui Mozart și Beethoven, Dvorak și Ceaikovski, Enescu și Paul Constantinescu..

I-am fost discipol la clasa de dirijat orchestră de la Conservator, i-am urmărit zecile (poate sutele) de repetiții și concerte, primele audii, i-am călcat pragul casei din Calea Victoriei nr.128, invitat să-i ascult imprimările de peste hotare și mai ales, poveștile amuzante ale “pescarului amator”, i-am scris nenumărate cronici muzicale și recenzii de discuri, i-am publicat corespondența după ce a părăsit România (fiindcă muzeograful Romeo Drăghici mi-a comunicat fiecare

epistolă unde anunța popularizarea operei lui George Enescu). Dar mai ales, i-am fost confident la durerea interzicerii operei *Oedipe* de către oficialii comuniști după premiera din 1958, când am luptat - alături de colegul Micu Brediceanu - la reluarea în repertoriul primei noastre scene a acestei capodopere. În fine, de câte ori urc pe scena Ateneului Român, îmi revin în minte acele recitaluri ciudate ale pianistului Constantin Silvestri, care în partea a doua a programului invita publicul să-l provoace la inegalabilele sale improvizații la *Chopin*, la *Liszt*, la *Schubert* sau *Schumann*, momente singulare dispărute din păcate din peisajul artistic contemporan al interpreților/compozitorilor.

Șansa copilului de 12 ani, care l-a întâlnit la Tg. Mureș prima oară pe Enescu, iar apoi tânărul pianist care a lucrat cu meșterul Mihail Jora armonia, contrapunctul și compoziția la Conservatorul bucureștean - au dus la formarea și propulsarea acestui talent particular, muzician de excepție, în oceanul artei sunetelor românești. Rând pe rând, dirijor la formația Asociației Creștine a Tinerilor din București, corepetitor la Opera Română, dirijor și director la Filarmonica din Capitală, profesor la Conservator, prim-dirijor și director la Opera Română, prim-dirijor la Orchestra Simfonică Radio, culminând cu postul de dirijor permanent la Orchestra Simfonică din Bournemouth (Anglia) - au marcat etapele afirmării acestui muzician (“atins de aripa geniului” - după cum l-a calificat presa engleză).

La 20 de ani, elevul Florică Musicescu stăpânea perfect pianul, concertând la Radio cu Theodor Rogalski, apoi “duelându-se” în claviatură cu Dinu Lipatti. La 25 de ani strălucea în compoziție, șocându-l pe maestrul Jora cu îndrăznelile sale armonice, profesorul amenințându-l că “dacă nu se potolește” cu atonalismele, îl dă afară de la cursurile Conservatorului și nu-l mai primește nici în casa personală din Str. Silvestru. În paralel, Costi preluase bagheta și nu se mai gândea decât la succesele orchestrelor românești și străine. La 27 de ani debutase la Budapesta, cucerind presa și inimile auditorilor maghiari care îl comparau cu Nikisch și Toscanini. Din capitala Ungariei, se întorcea cu zeci de discuri-micro și cu scule moderne de pescuit, inexistente la București. Acasă era socotit muzician “bizar”, o personalitate “greu de descifrat”. Anumite interpretări personale, greu de acceptat de presa, mai ales străină, începuseră să-l tulbure. Lansase lozinca ce suna drept o replică: “E cu mult mai bine să fii fluierat decât ignorat!”

În Franța, Belgia, Olanda, Germania și mai ales în Anglia, Constantin Silvestri a cunoscut marile satisfacții

artistice, Orchestra din Bournemouth aducându-i - de-a lungul unui deceniu - veritabile triumfuri săptămânale. Auditorii englezi l-au adulat. Costi înlăturase “morga londoneză”, iar orchestra sa provincială aspira la locul de “primadonă” pe scena vieții muzicale din Anglia. Publicul din Brighton nu mai aplauda și bătea din picioare, ci solicita dirijorului român să renunțe la partea a II-a a programului de concert, spre a relua întreaga *Simfonie Din lumea nouă* de Dvorak. Francezii i-au acordat *Marele*

premiu al discului pentru tălmăcirea “miraculoasă” a partituri maestrului ceh.

“Orchestra din Bournemouth - scria presa japoneză - nu e nici Wiener Philharmoniker, nici Berliner, nici Philadelphia Symphonie Orchestra, ea este *Orchestra Silvestri*”

Din păcate, turneele demențiale i-au răscolit vechea boala a plămânilor. Medicii l-au trimis fie la odihnă în Alaska sau la Polul Nord, fie în spitalul din Crans-Montana. La 30 noiembrie 1967 și-a făcut testamentul la Bournemouth. Simțea că se apropie sfârșitul. Se zbătea cu fel de fel de “gripe” între concerte, cu “sute de analize medicale de sânge și de ficat” între turnee, sperând ca medicii să-i descopere medicamentul tămăduitor. La 23 februarie 1969, calvarul s-a sfârșit la Bournemouth, spre regretul miilor de ascultători și admiratori.

Recent, casa de discuri EMI a editat o colecție de 15 CD-uri cu înregistrările maestrului român, la pupitrul marilor orchestre din Franța, Austria și Anglia - moștenire peste timp a acestui strălucit interpret al nostru.

La ceas aniversar, numele lui Constantin Silvestri strălucește prin moștenirea sa - componistică și interpretativă - în sufletul tuturor iubitorilor de frumos, fiindcă timpul ocrotește personalitățile învăluite de nimbul secret al nemuririi.

Centenar Silvestri-Britten

Carmen MANEA

Pe scena Sălii mici a Ateneului Român, a avut loc o serată muzicală camerală dedicată aniversării centenarului nașterii compozitorilor Constantin Silvestri și Benjamin Britten - muzicieni deosebit de valoroși și originali, al căror nume apare destul de rar pe afișele de concert. În debutul recitalului, violonista Raluca Voicu-Arnăuțoiu, coordonatoarea manifestării muzicale cu conotații speciale, a făcut o prezentare sintetică a programului, evidențiind contribuția de excepție pe care cei doi iluștri creatori au avut-o în muzica secolului al XX-lea.

În cadrul recitalului, alături de violonista Raluca Voicu-Arnăuțoiu au evoluat pianista Manuela Giosa, flautista Ana Chifu și duo-ul pianistic *Remember Enescu*, alcătuit din Corina Răducanu și Eugen Dumitrescu. Ca impresie generală, menționăm că prestația artistică a tuturor interpreților prezenți pe podiumul de concert s-a situat la un nivel foarte înalt. Versiunea fiecărei lucrări s-a remarcat prin acuratețe Instrumentală, prin profesionalism, prin respect față de cerințele partiturii și printr-o exprimare sinceră și elevată.

În **Sonata pentru vioară și pian op. 19 nr. 1** de Constantin Silvestri, Raluca Voicu-Arnăuțoiu și Manuela Giosa au reușit să întrușipeze cu măiestrie particularitățile stilistice, ce îngemănează spiritul improvizatoric cu știința componistică, specifice autorului. Lucrarea de mare complexitate a dezvăluit capacitatea interpretelor de a evoca subtil toate detaliile legate de formă, de a contura imagini muzicale pline de fantezie și vitalitate, de a valorifica plenar frumusețea limbajului armonic. Pe parcursul celor trei mișcări ale sonatei am apreciat claritatea și firescul cu care au fost conturate temele (de structură melodică diferită, diatonică ori cromatică, caracterizate prin salturi intervalice neașteptate), expresivitatea cu care a fost reliefat fiecare detaliu în parte, naturalețea și continuitatea cu care a fost condus discursul muzical, precum și efectele dinamice și timbrale rezultate din colaborarea celor două instrumente.

În continuare, au fost prezentate **Variațiunile Gemini pentru vioară, flaut și pian la patru mâini, opus 73** de Benjamin Britten, în care, alături de violonista Raluca Voicu-Arnăuțoiu au evoluat pianistii Corina Răducanu și Eugen Dumitrescu și flautista Ana Chifu. Creația deosebit de originală și bogată în semnificații, a oferit interpreților posibilitatea de a-și etala calitățile personale, de a valorifica plenar valențele expresive și timbrale ale instrumentelor și de a colabora artistic la cel mai înalt nivel. Am apreciat firescul și dezinvoltura cu care a fost realizat dialogul instrumental, precum și frumusețea discursului muzical, în care fiecare membru al formației a avut un rol distinct, hotărâtor. În cadrul ansamblului am remarcat originalitatea și bravura prestației violonistice, contribuția substanțială, de mare expresivitate și virtuozitate a flautistei, precum și fantezia și rafinamentul celor doi pianști (care au evidențiat calitățile orchestrale ale instrumentului). Interpreții au abordat partitura cu profesionalism și măiestrie, reușind să valorifice original fiecare detaliu în parte și să confere unitate stilistică unei lucrări alcătuită din fragmente.

Benjamin Britten

În continuare, duo-ul pianistic format din Corina Răducanu și Eugen Dumitrescu a prezentat **6 Dansuri românești din Transilvania opus 4 nr. 1** de Constantin Silvestri. Preocupat de valorificarea folclorului național, compozitorul schițase în anul 1929 partitura orchestrală a celor *Trei jocuri populare românești din Transilvania* (care figurează în lista creațiilor sale ca opus 4 nr. 2). În comparație cu versiunea orchestrală, varianta dedicată pianului la patru mâini conține trei dansuri în plus, dar și unele diferențe legate de domeniul armonic. Compozitorul apelează la procedee tradiționale de înveșmântare armonică; excepție face cel de-al șaselea dans, intitulat *Joc din Drîmboae*, în care acompaniamentul este realizat din combinația unei pedale pe cvintă, cu succesiunea a două acorduri de cvartă. Cei doi apreciați pianști au reliefat cu sensibilitate și rafinament frumusețea melodică, ineditul limbajului armonic, pregnanța ritmică și caracterul dansant al pieselor, au valorificat plenar bogăția și diversitatea coloristică a discursului muzical care evocă adeseori sonoritatea orchestrală. Ei au realizat cu eleganță și fantezie un fascinant caleidoscop muzical, în care piesele cu tentă nostalgică, evocatoare, au alternat cu cele impetuoase, energice, marcate de dinamism și strălucire. Am apreciat coordonarea fructuoasă a duo-ului în realizarea contrastelor dinamice, a diferențelor timbrale, bunul gust și flexibilitatea manifestate în conducerea tempo-ului (fără exagerări de rubato).

În încheierea recitalului, violonista Raluca Voicu-Arnăuțoiu și pianista Manuela Giosa au prezentat **3 piese din Suita op. 6 pentru vioară și pian** de Benjamin Britten, creație de tinerețe a compozitorului, remarcabilă prin frumusețea, insolitul și diversitatea imaginilor muzicale pe care le întrușipează. Cele două interprete, cu mare experiență și rezultate notabile în domeniul muzicii de cameră, au răspuns cerințelor autorului care menționa că "fiecare interpret preia conducerea, ori de câte ori o cere partitura, iar ritmul muzicii curge liber, urmându-și adesea propria-i mișcare independentă cu o libertate ce trece dincolo de limitele barelor de măsură". Cele trei piese intitulate *Marș*, *Lullaby* și *Vals* au prilejuit muzicienelor posibilitatea de a-și etala convingător propriile calități, de a valorifica bogăția conținutului și varietatea stilistică a partiturii, de a realiza numeroase contraste dinamice, agogice și de expresie. Lucrarea lui Britten a evidențiat calitatea, măiestria și omogenitatea duo-ului alcătuit din distinse cadre didactice, care predau disciplina muzică de cameră. Colaborarea armonioasă a celor două interprete a impresionat prin frazarea subtilă și inteligentă, prin integrarea detaliilor în liniile ample ale discursului muzical, printr-o paletă dinamică și timbrală diferențiată cu rafinament și bun gust, prin claritatea, dezinvoltura și sinceritatea exprimării.

Întregul recital s-a desfășurat sub semnul calității; protagoniștii seratei muzicale sunt valoroși interpreți și de pedagogi, aspect care influențează benefic cele două domenii. Îngemănate admirabil, arta, știința și experiența pedagogică, conferă prestației artistice un plus de expresivitate, de sinceritate și de autenticitate. A fost o adevărată demonstrație de măiestrie și de cultură muzicală; pe lângă calitățile menționate anterior, am apreciat capacitatea de sinteză a interpreților, care au reușit să realizeze o armonioasă și originală "îmbinare a elementelor constitutive într-un tot organic necesar".

La despărțirea de Constantin Catrina

Liliana IACOBESCU

Marți 28 mai 2013, cu câteva luni înainte de sărbătorirea a 80 de ani de viață, muzica românească a suferit o mare pierdere, prin plecarea către cele veșnice a celui ce a fost Constantin Catrina. Înainte de a vorbi despre muzicianul Catrina, trebuie să spunem că *omul* Catrina va rămâne mereu un exemplu pentru noi toți: de o discreție și o modestie rară, el nu a fost vreodată auzit să ridice glasul sau să reproșeze cuiva ceva. Mereu deschis, mereu cu zâmbetul pe buze, atent la orice eveniment, la orice gest cu trimitere spre Cultură, spre Lumină. Nu conta dacă

era vorba de un elev sau un student, încurajarea lui venea cu aceeași dragoste și dăruire. Blândețea și înțelepciunea sa au făcut ca și în ultima clipă în care l-am văzut, înainte de a ne lua rămasul bun, să arate ca un sfânt, cu barba și părul albe, cu figura senină și împăcată.

Despre aportul lui la marea construcție ce se numește MUZICA, sunt multe de spus și de cercetat. Pe scurt, a fost un spirit renaștător, care a cuprins în persoana lui nenumărate preocupări: muzicolog, lexicograf, bizantinolog, folclorist, compozitor, profesor, el a scris mii de pagini despre muzica românească, scoțând din uitare pe mulți muzicieni valoroși, apreciind pe cei care meritau atenția sa, descriind fenomenul muzical sub toate înfățișările lui. Hărnicia, perseverența, devotamentul, jertfa de sine de dragul culturii, au făcut din el un apostol al muzicii românești.

Cu greu ne despărțim de o personalitate de asemenea calibru, dar ne consolăm la gândul că în lumea în care a pășit acum, va avea un loc de cinste, alături de cei care au trăit pentru a dăruia ceva din ființa lor culturii și artei românești.

Muzică bizantină

Festivalul de muzică bizantină și contemporană de anul acesta, ajuns la a noua ediție, a devenit o manifestare tradițională în peisajul muzical românesc și străin (el cuprinde concerte susținute și pe alte meleaguri europene). Actuala ediție constituie unul dintre cele mai reprezentative evenimente muzicale cu rezonanță bizantină, din cultura muzicală autohtonă și străină. Concertul de la Ateneu a fost o manifestare dedicată exclusiv muzicii bizantine: autentice – din repertoriul românesc de Paște, cu Macarie ieromonahul (aranjament de D.G.Kiriac), Ioan Popescu-Pasărea (aranjament N.Lungu), Constantin Drăgușin și Marcel Spinei - interpretate de Corala de muzică psaltică condusă de pr. compozitor Constantin Drăgușin, și muzică contemporană de influență bizantină, cu lucrări de Paul Constantinescu, Violeta Dinescu, Petros Franghistas, Felicia Donceanu, Dimitri Nicolau, Doru Popovici și Marcel Spinei, în rezonanță ansamblului CONTEMPORAN condus de compozitorul Marcel Spinei.

Concertul a avut invitați de excepție din Grecia, din Italia - violistul și violonistul Mihai Spinei – prim-solist al Filarmonicii din Palermo, iar din România, soliști de talie mondială, precum: soprana Georgeta Stoleriu, flautistul Nicolae Maxim, pianista Sanda Spinei, violoncelistul Marcel Spinei și percuționistul de la Cluj Marian Micu. Am ascultat lucrări pornite de la: 1. cântarea bizantină autentică turnată în tipare românești, începută din secolele XIII-XIX – cu muzică vocală, 2. la vocal-instrumentală din secolul XX, 3. iar prin revoluția tehnologică din secolul XXI, la teritorii arare întâlnite – cu clopote și toacă autentice de la Muntele Athos și sunete sintetizate pe CD, sau interpretată de ansamblu de instrumente de suflat (cca. 200 de instrumentiști) înregistrată pe CD cu soliști live, într-o reîntoarcere spre tradiția creștin-ortodoxă. Am audiat (în ordinea programului): clasică *Sonată bizantină* pentru viola/violoncel de Paul Constantinescu, Violeta Dinescu – *Litanie* pentru violoncel cu 5 corzi (tip Bach-Spinei), o lucrare deosebit de interesantă, interpretată magistral, *Sonata op.40 "Per Mihai Spinei"* în stil bizantin, pentru viola d'amore, de Marcel Spinei – cantată cu o sunet extraordinar și o feroare fascinantă, compozitorul grec Petros Franghistas – "*Doro, from Athos Mount*", pentru flaut și CD în care instrumentul solist aduce, foarte expresiv, cântări și fragmente de cântări din Evul Mediu, la lucrări pentru ansamblu: de Felicia Donceanu – "*Invocare către Sfânta Maria*", în care soprana – ca și în lucrarea lui Doru Popovici – "*Imn pentru Sfânta Fecioara Maria*", alături de ansamblu, ridică pe culmi amănitoare melosul bizantin turnat în suflu contemporan, concertul ajungând la final cu Dimitri Nicolau – "*Choeore*" op.147 / compozitorul Italian, prieten al ansamblului nostru (recent plecat dintre noi), pentru viola și violoncel, interpretat într-o împletire pătimașă cu polemici și reconcilierii, terminând cu *Finale din Simfonia a III-a op.71 "Psalmi. Omagiu lui Ștefan Niclescu"* pentru sax, perc. și orchestră de suflători, în variantă percuție și C.D. / imprimare cu Orchestra Reprezentativă a Armatei, dirijor Aurel Gheorghita (lucrarea a obținut Premiul U.C.M.R., martie, 2012). Așa după cum comenta publicului compozitorul pr. Constantin Drăgușin, "această lucrare poate fi considerată o frescă a patimilor Mântuitorului în ultimele clipe de viață pământească".

Corală de muzică psaltică de la biserica Podeanu din București, oblată de părinții acestei biserici: paroh pr. Vasile Ailoei, pr. C-tin Strugariu și pr. C-tin Drăgușin, care a fost Invitata ansamblului CONTEMPORAN, a interpretat cu multă acuratețe și profundă aplecare spre tradiția autentică bizantină, lucrări de Marcel Spinei – *Lumină lină*, în eh 1, Constantin Drăgușin – *Heruvic*, eh 6 și – *Pe tine Te lăudăm*, eh 5, Macarie ieromonahul (aranjament de D.G.Kiriac) – *Îngerul a strigat*, eh 5 și Ioan Popescu-Pasărea (aranjament N.Lungu) – *Ziua învierii, Chinonic*, eh 5.

Discursul concertului, determinat de valoarea compozițiilor prezentate, a avut autenticitatea emoțională specifică transcendentului, care s-a revărsat asupra unui public sensibil, sedus în atmosfera solitudinii așteptării Pascale a Învierii.

(M. S.)

Valentin Gheorghiu – 70 de ani de activitate

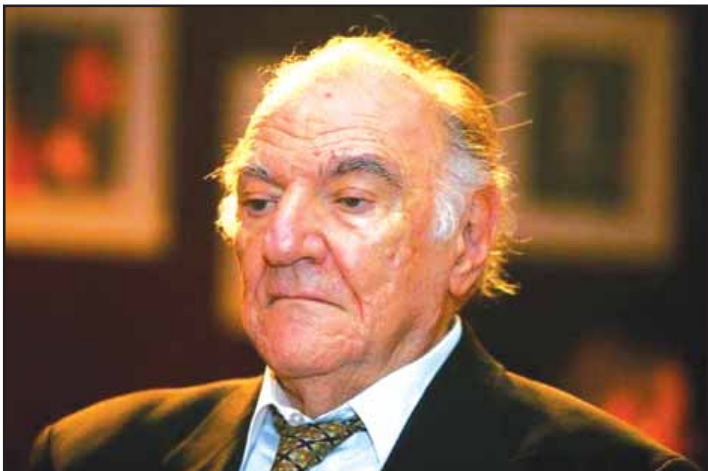
Carmen MANEA

Ați încercat vreodată să definiți superlativul absolut în interpretarea muzicală? Să înțelegeți în ce constă „secretul” care face diferența între o prestație artistică foarte bună și una catalogată ca fiind unică, sublimă, magnifică, inegalabilă, irepetabilă? Ați reușit oare să descifrați „pe viu” sensul unor epitete întâlnite în cronicile concertelor, care desemnează o atmosferă plină de vrajă, de inefabil, de elevație?

Acest lucru minunat l-a făcut publicul prezent în sala Ateneului Român în 23 martie 2013, care a avut privilegiul să asiste la un eveniment muzical de importanță excepțională: aniversarea a 70 de ani de activitate a ilustrului pianist Valentin Gheorghiu. Pe parcursul celor două ore cât a durat recitalul, ascultătorii au fost pur și simplu copleșiți de emoția puternică, de entuziasmul și bucuria pe care distinsul maestru al claviaturii le-a transmis împreună cu colaboratorii domniei sale: violonistul Gabriel Croitoru și violoncelistul Marin Cazacu.

Acela care încearcă să evoce magia acelei serii unice, care a provocat publicului stări sufletești puternice de la încântare, la extaz – manifestate prin aplauze în picioare, minute în șir –, se află în fața unei grele încercări. Amintim un moment asemănător petrecut în anul 1848, cu ocazia ultimului recital susținut de Chopin la sala Pleyel din Paris. Cronicarul revistei *Gezette Musicale*, scriitorul Felicien Mallefille, se declară incapabil să descrie emoția provocată de muzicianul pe care îl numește *Ariel al piniștilor*, recunoscând că îi este imposibil să pătrundă în misterele unei interpretări care nu are corespondent în zona terestră. El menționează că șarmul acelei serii unice s-a menținut mult timp după ce concertul s-a terminat. Același lucru s-a întâmplat la Ateneul Român, unde magia interpretării pianistului Valentin Gheorghiu, alături de colaboratorii săi, va rămâne încrustată în sufletele auditorilor săi pentru totdeauna.

Încercăm în continuare să descifrăm o parte din „secretele” serii muzicale pline de poezie și de emoție pe care generosul pianist a dedicat-o prietenilor și publicului său. În prima parte a recitalului am ascultat *Sonata în la major, opus 47*, cunoscută ca *Sonata*

Kreutzer (datorită dedicației făcute de Beethoven violonistului Rudolph Kreutzer), lucrare impunătoare în repertoriul cameral, remarcabilă prin frumusețea și prin nobletea sentimentelor pe care le evocă. Pe parcursul celor trei mișcări ale sonatei, cei doi interpreți au realizat un impresionant crescendo emoțional, care a îngemănat original imagini muzicale de factură poetică de o rară frumusețe, momente de patos și de impetuositate fără egal.

Pentru maestrul Valentin Gheorghiu și violonistul Gabriel Croitoru, prezentarea capodoperei beethoveniene a constituit nu doar o etalare a calităților lor muzicale și a colaborării artistice de excepție, dar și o demonstrație de cel mai înalt nivel a ceea ce presupune actul interpretativ: sinceritate în exprimare, elevație spirituală, echilibru launtric. Am admirat pe rând atmosfera de contemplare meditativă din *Adagio stostenuto* care precede tumultuosul *Presto* (din prima mișcare), contrastante puternice dintre imaginile cu conținut poetic și cele marcate de strălucire și vervă din *Andante con variazioni*, precum și energia debordantă și

frenezia din finalul lucrării (*Presto*), venit să încununeze o prestație a cărei valoare nu poate fi cuprinsă în cuvinte. Parafrazând un dicton celebru, putem afirma că pentru minunații interpreți „nimic din ce este muzical nu le este străin”.

În partea a doua a recitalului a fost programat *Trio-ul Dumki, opus 90 nr.4 în mi minor* de Dvorak, lucrare remarcabilă prin bogăția expresivă și semantică, în care, alături de pianistul Valentin Gheorghiu și violonistul Gabriel Croitoru, s-a aflat pe scenă reputatul violoncelist Marin Cazacu. Lucrarea camerală de ample dimensiuni, admirabil alcătuită, clară, expresivă, vie, elaborată în stil rhapsodic, le-a prilejuit artiștilor ocazia de a-și manifesta plener măiestria și creativitatea, de a oferi o variantă interpretativă de excepție, care poate fi integrată în categoria unicatelor. Ascultându-i pe cei trei interpreți cum dialogau, cât de natural prezentau și preluau motivele/ideile/frazele melodice, cum colorau discursul muzical cu splendide nuanțe, ne gândeam la jocul feeric al personajelor lui Oberon. Cele șase mișcări, ale celebrului trio al lui Dvorak dezvăluie o varietate impresionantă de tablouri muzicale și de semnificații, care sugerează gravitatea melancolică și grația sublimă, elanul sentimental, optimismul, prospețimea, verva, bucuria explozivă.

Finalul, remarcabil prin ideile scilpitoare dezvoltate generos, prin fantezia și impetuositatea discursului muzical, a încununat o prestație pe care superlativul nu o pot desemna în totalitate.

Ascultându-l pe Valentin Gheorghiu, am avut revelația tinereții spirituale a artistului care, înfruntând timpul, își păstrează neștirbit elanul și bucuria de a dăru publicului talentul și tot ce are mai frumos; a fost o adevărată lecție de gândire artistică superioară, de noblețe și frumusețe expresivă. Cântul său pianistic este o îngemănare armonioasă de frumusețe materială și de puritate spirituală; în cazul inegalabilului pianist, sinceritatea exprimării se află în perfectă concordanță cu viziunea sa artistică. „Secretul” forței magnetice inconfundabile se află nu numai în arta pianistică situată pe cele mai înalte culmi, ci și în sentimentele sale profunde și în exemplara sa integritate morală.

La încheierea recitalului, pe lângă fascinația inegalabilei interpretări, publicul a reținut senzația de întreg, de emoție covârșitoare, de retrăire a unor realități și situații eterne, care își găsesc echivalentul în permanență.

Interpreții au oferit publicului care i-a ovaționat minute în șir, două bis-uri. Primul, *Andante* din *Trio-ul* scris de Valentin Gheorghiu a fost dedicat memoriei lui Ștefan Gheorghiu, ilustrul violonist și pedagog, plecat la cele veșnice în 2010, care ar fi împlinit în 23 martie 2013 vârsta de 87 de ani. Al doilea, a fost reluarea unui fragment din mișcarea lentă a *Trio-ului Dumki* de Dvorak.

A sluji, a iubi, a se devota muzicii, acestea au fost comandamentele care i-au călăuzit viața și activitatea maestrului Valentin Gheorghiu. A făcut-o cu har, cu dăruire și generozitate, ilustrând în mod strălucit dictonul lui Hegel, după care **omul nu este altceva decât șirul faptelor sale**.

Un muzician complet și un om cu calități excepționale, un artist fermecător, cuprins de flacăra geniului. Așa l-am perceput pe Maestrul Gheorghiu pe parcursul excepționalei sale cariere și în recitalul-eveniment de la Ateneu. Valentin Gheorghiu rămâne un model de tinerețe spirituală, care a influențat benefic progresul artei interpretative românești și o valoare la care s-au raportat de-a lungul timpului foarte mulți muzicieni din țară și de peste hotare.

În *tainicul atelier al lui Dumnezeu*, care este *istoria* (în opinia lui Goethe), momentele sublime, de neuitat sunt rare. Evenimentul cultural la care am asistat pe 23 martie va rămâne nu doar o amintire de neuitat, ci și un moment de referință în arta interpretativă românească.

Emulații în jazz-ul transilvan (I)

Florian LUNGU

Lunile aprilie și mai, ce aduc cu sine o accentuare a activităților legate de jazz-ul autohton, au cumulat în 2013 nu mai puțin de cinci competiții destinate evaluării tinerelor talente! Cu

Iulia Pardău

excepția „EuropaFest”, asupra organizării și pertinentei căruia ne manifestăm serioase îndoieli, celelalte patru – fapt nu lipsit de semnificație – s-au concentrat în areal transilvan.

Astfel, la 19 aprilie s-a derulat „Concursul debutanților în jazz” ediția a XX-a găzduită de **Școala populară de Arte „Tudor Jarda”** din Cluj, după câte știu singura școală medie din țară – cu excepția Liceului „George Enescu” din București – în care și **jazz-ul** este promovat. Aceasta grație deschiderii spre diversitate disciplinară și modernitate a formelor de învățământ evidențiate de doi extrem de activi și dăruți diriguitori ai destinului acestei școli clujene transformate în numai câțiva ani dintr-o ruină într-un edificiu modern și impunător, înzestrat cu o sală de spectacol renovată ca pentru mileniul al treilea, – ne referim la managerul **Vasile Corpodean** și la directorul **Marius Moldovan**, aflați în fruntea unui entuziast colectiv didactic și administrativ. Un rol foarte important în educarea și motivarea pentru jazz a tinerelor talente (elevi și studenți), îl marchează la Cluj de decenii un împătimit mentor, **Ștefan Vannai**, a cărui esențială contribuție la emanciparea mai multor generații de muzicieni și,

în genere, la promovarea jazz-ului ca limbaj artistic creativ este demnă de relevat cu deosebire. Încă din anii '80 ai veacului trecut profesorul, dirijorul și aranjorul **Ștefan Vannai** a întemeiat o orchestră de jazz „în pantaloni scurți”, **Big band-ul GAIO**, aplaudat în zeci de recitaluri pe scene din Cluj, din alte orașe românești și în străinătate. Unii dintre componenții Big band-ului au ajuns apreciați muzicieni profesioniști, precum bateristul **Adrian Tetrade**, pianistul **Sergiu Moldovan**, bass-istul **Paul Baci**, alții au păstrat în suflet doar amintirile

unor frumoase împliniri scenice... toți copiii din anii '80 au crescut având astăzi la rândul lor copii. Neobosit, tânărul septuagenar **Ștefan Vannai** a luat-o de la capăt, coagulând un nou **GAIO** alăturând elevi și studenți. Implicându-se cu trup și suflet în nobila sa menire de instruire întru jazz, dirijorul funcționează la nevoie și ca pianist acompaniator ori baterist. Din juriul de specialitate al Concursului Debutanților, desfășurat la **Școala populară de Arte „Tudor Jarda”**, a făcut parte, între alții, **Virgil Mihaie**, profesor universitar doctor de Estetica Jazz-ului de la **Academia de Muzică „Gheorghe Dima”** din Cluj, admirat poet și eseist de jazz.

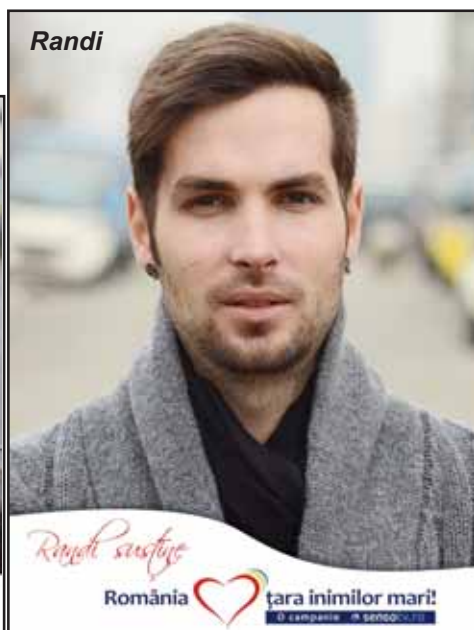
Iată palmaresul evaluării tinerilor competitori: Marele Premiu al concursului a fost adjudecat de cântăreața **Iulia Pardău**; la Secțiunea vocală au fost atribuite două Premii I ex aequo tinerelor interprete **Patricia Labou** și **Patricia Fage**, Premiul al doilea a revenit **Ioanei Rizea** (bucovineancă ce studiază în cetatea culturală de pe Someș), iar Premiul al III-lea a fost câștigat de **Alexandru Kis**; laureații secțiunii instrumentale au fost grupul de elevi **SPA Jazz Band** (Premiul I) și bass-istul **Ștefan Popa** (Premiul al II-lea). Pentru toți, distincțiile acordate, dublate de meritate recompense materiale, contează neîndoielnic drept firești imbalduri pentru continuarea eforturilor.

Pe **Virgil Mihaie** l-am regăsit doar trei zile mai târziu în juriul Concursului găzduit sub egida Festivalului Studentesc de Jazz de la Târgu Mureș (22 – 25 aprilie), competiție impecabil pusă în pagină organizatorică de **Jazz-Blues Club** împreună cu **Casa de Cultură a Studenților** din localitate, cu sprijinul unor parteneri și sponsori. Dar despre această sărbătoare a creativității juvenile – în rubrica din următorul număr al revistei.

Vedetele susțin campania “România, țara inimilor mari”!

Oana GEORGESCU

Antonia, Randi, Aylin, Giulia, Lucia, Diana Matei, Elena și El Nino de la Mandinga sunt primele vedete din lumea muzicii care s-au alăturat și susțin campania

Sensotv.ro „România, țara inimilor mari”. Televiziunea online a lansat această campanie de responsabilitate socială, special pentru românii cărora le pasă de țara în care trăiesc. În spoturile dedicate lor, artiștii (alături de ei sunt implicați actori, regizori, medici, creatori de modă) ne dezvăluie de ce iubesc România și de ce nu și-ar părăsi țara pentru nimic în lume. Alte nume din show-biz, printre care și Inna, Mihai Trăistariu, Kamara, Tibi Scobiola, Xonia, Elli White au filmat deja pentru campania

“România, țara inimilor mari”, un Proiect susținut de CATENA și inițiat din dorința de a promova spiritul românesc și de a schimba imaginea negativă a țării. (Foto: Sebastian Oroș)

Votul, eterna poveste...

Ana-Maria SZABO
Marius GHERMAN

Se spune că atunci când punem prea multă pasiune la un meci de fotbal uităm că de fapt este un simplu joc. Da, dar între timp jocul de altădată a devenit un business cumplit, în care un gol norocos marcat în ultimul minut poate însemna falimentul unora și câștiguri de sute de milioane pentru alții (e cazul și pentru pariuri sau meciuri trucate). La Eurovision, însă, credem că doar noi, românii, facem din țânțar armăsar, vedem conspirații la tot pasul, avem convingerea că toți sunt contra noastră, buricul pământului, că toți vor să ne fure, să ne faulteze, ca la fotbal. Ceilalți se distrează, se bucură și când câștigă, și când pierde, au o atitudine pozitivă, căci, la urma urmei, nu e decât un festival al cântecului. Bun, am cheltuit o sumă mică (mă refer la TVR), vreo 230.000 de euro, din care 136.000 taxa de participare, o nimica toată față de cât se aruncă în Calea Dorobanților pe fereastră (acum, tichie de mărghitar, vor să-și cumpere câteva zeci de mașini scumpe!) și mai ales față de investiția gazdelor suedeze, care ne-au oferit un spectacol impresionant. Ei, și? Ne-a obligat cineva, ne-a băgat cineva mâna în buzunar? Turcia,

iată, cerșim) de la Republica Moldova sau de la țările unde sunt stabiliți mulți români? Să nu mai invocăm, așadar, “valoarea piesei, a show-ului, a vocii, etc” când de fapt noi sperăm să fim votați numai de către români! Măcar geopoliticul înseamnă simpatie față de artiști din altă țară și, poate, apreciere față de o reprezentare

Danemarca

superioară: Moldova nu ne-a dat decât 10 puncte (vai, dramă, țipete, păr smuls din cap, trădare!), dar a preferat o piesă foarte bună și o cântăreață și frumoasă, și talentată (Ucraina, locul 3, 214 p.). În plus, dacă tot ne-am legat de participarea basarabeană, acuzând că au avut un show asemănător cu al nostru (ni l-au furat, pesemne!), să notăm că Republica Moldova, o țară foarte mică, s-a clasat și acum înaintea noastră, pe 11, datorită unor atû-uri indiscutabile: compoziția lui Pasha Parfeni (Trofeu la “George Grigoriu”, la Brăila, laureat la Mamaia și “Cerbul de aur”) și interpretarea Alionei Munteanu – alias Aliona Moon (Trofeu la “Dan Spătaru”, la Medgidia), două nume cu palmares în muzica ușoară. Mihai Trăistariu n-ar trebui să mai fie așa indignat (“Unde-au fost românii, la bere?”), fiindcă el și-a datorat cu siguranță locul 4 din 2006 și votului masiv al străinilor, altminteri nu reușea acea performanță. Să nu uităm că au mai fost și juriile din studiourile TV (normal era să fie făcută publică, opinăm, componenta celui de la TVR, cu 50% pondere), dar mai ales a decis nivelul de trai: degeaba am avut dreptul să votăm fiecare de câte 20 de ori, dacă EBU a fixat un tarif prohibitiv, de 1,24 euro, așa încât doar 21.035 de români au votat (pentru alte țări, așa e regulamentul, mai mult ca sigur în primul rând pentru Moldova), din cei circa 1,5 milioane de telespectatori, deci TVR și-a recuperat vreo 26.000 de euro din investiția amintită. Degeaba încearcă acum Dan Manoliu să ne amăgească, am publicat cifrele exacte în numărul 3, nu au fost 100.000 de voturi la selecția națională, s-a decis cu mult, mult mai puțin. Dar dacă juriile din Italia și Spania nu au agreeat deloc participarea noastră (să fie clar, asta înseamnă piesă, interpretare și show), de ce ne plângem, nu e dreptul lor? Probabil că și ei au avut

Echipa învingătoare

Polonia, de pildă, n-au participat anul acesta, Italia, deși era calificată din oficiu, în postură de mare cotizantă, a făcut același lucru ani la rând. Așa cum recunosc și cei din echipa TVR, e doar un câștig de imagine. Acuzăm pe toate posturile că avem de-a face cu voturi geopolitice, dar ce ne-a împiedicat (e vorba și de țară ca atare, nu numai de TVR) să avem relații mai strânse cu vecinii noștri, care nu ne dau niciodată vreun punct? Și cu ce se deosebește acest vot geopolitic, între țări din aceeași zonă (ex-URSS, Scandinavia, Benelux, ex-Iugoslavia), de votul pe care-l așteptăm (n-am spus,

acolo specialiști, ca și noi. Cum însăși celebra soprană Angela

către cine i se putea spune "The Voice" unui solist tânăr, fără performanțe pe marile scene ale lumii? Atunci Pavarotti, Domingo, Carreras sau, în muzica ușoară, Sinatra (el CHIAR era supranumit așa!) ce mai sunt? Lipsa de echilibru și de modestie rezidă și din declarațiile halucinante de după finală ale solistului, care

foarte ciudat cum s-au întors lucrurile, a fost ceva din interior (de la TVR?! - N. A.), sunt sigur, ca și cum am fi fost sabotati (n-au mers microfonul, luminile? - N. A.). Eu sunt mândru de mine, ROMÂNIA N-A MAI AVUT NICIODATĂ UN SHOW ȘI O MELODIE CUM A AVUT ACUM (rușinați-vă, Luminița Anghel, Trăistariu, Sistem, Seling, Ovi! - N. A.)... Din păcate, noi, românii, nu știm să ne apreciem valorile". Cântărețul de 33 de ani originar din Ploiești mai spune că a fost felicitat de... designerul Jean-Paul Gaultier, care poate a avut cuvinte de laudă și pentru rochia de

Gheorghiu, suporter declarat al solistului, a spus textual: "Spectacolul prezentat de Cezar la Eurovision s-a îndepărtat dramatic de ceea ce este artistul Cezar Oautu", trebuie să ne gândim ce anume a fost greșit, fiindcă nu ni se spune. Pe de altă parte, cu scuzele de rigoare, nu știm "ce este artistul Cezar Oautu" dintr-un motiv foarte simplu: a venit la preselecție din postura de total necunoscut, pentru public și chiar specialiști. Colaboratorii noștri colindă lumea, avem mereu relatări despre succesele românilor peste hotare, mai există și internetul, cu toate acestea realizările artistice, reale sau nu, ale lui C. O. ne-au fost revelate de PR-ul său abia cu ocazia concursului de la București. Și apoi, hai să fim serioși, cum și de

acuză că a fost... sabotat! "Eram favorit (casele de pariuri parcă indicau altceva...-N. A.), dar ceva s-a schimbat în ultimul moment. Am făcut istorie (?! - N. A.) la Eurovision, chiar dacă am ieșit pe locul 13. Am fost favorit la pariuri, multă lume îmi dădea șanse și mă vedea un adversar de temut, dar ceva s-a schimbat în ultima clipă. E

5 kg. semnată Doina Levintza, și, în general, autoincluzându-se între marile valori ale României, este senin și împăcat cu sine, ceea ce este foarte bine, la urma urmei. Ce ne-a bucurat cu adevărat este faptul că la puțin timp după finală a interpretat alături de Angela Gheorghiu superbul cântec al lui Jolt Kerestely, "Copacul", ca invitat al acesteia în spectacolul lui Andrea Bocelli de la Romexpo. Trecem peste scandalul de acolo, cu organizatorii care "au uitat" să anunțe că reprezentația este în aer liber și i-au pus pe spectatorii care cumpăraseră bilete cu multe milioane (cele mai scumpe au fost 1400 de lei!) să stea în frig, pe ploaie, pe scaune mustind de apă (mulți au și plecat, indignați), pentru a-i preciza lui C. O. că n-a avut

nicidecum “un concert alături de Andrea Bocelli”, așa cum spune: un concert a avut Marcel Pavel, la Sala Palatului, cu orchestră de mari dimensiuni, doi dirijori, invitați, dar el n-a fost decât invitatul invitatei de onoare...

Locul 13, în condițiile în care după noi s-au clasat țări cu uriașă tradiție în muzica pop (ce să zică atunci faimoasa Bonnie Tyler, care a cântat perfect și a rămas pe la coadă?), unele din ele făcând parte din lotul marilor cotizante (Germania – 21, Anglia - 19), este unul bun. Dacă era “pe pile”, nu se clasau acestea mai sus? Nu avem absolut nimic cu Cezar Ouatu (se

faimosului compozitor britanic Andrew Lloyd Webber, care a și acompaniat-o la pian pe o soprană, punctajul obținut fiind jenant), ceea ce ar fi trebuit să fie previzibil. Cezar, solist care nu excelează, să recunoaștem, nici la capitolul charismă, a obținut la finala națională cel mai mare punctaj la televoting, cu multe-puține voturi, câte au fost, și cu ce a mai agonisit de la juriu a ajuns la Malmö. Înainte de toate, respectăm marele public, așa se cuvine, dar același mare public, european de această dată, vrea la Eurovision piese cantabile, “șlăgăroase”, ușor de fredonat, aduse la microfon de soliști tineri și frumoși (UNELE din soliste chiar foarte frumoase, dar și cu voci bune!), dublate de show-uri cu regii cât mai originale. Noi nici la acest capitol n-am stat deloc bine, cu un Dracula în fustă înconjurat de niște acrobați-dansatori care țopăiau într-un mod care nu evoca nicidecum legenda acestuia (sau poate pânda sângerie să fi sugerat așa ceva?); înafară de dansatori chiar nu mai putem imagina altceva? După locul 16 în 2011, cu

penibilia de la Hotel FM și solistul lor englez, locul 12 anul trecut, cu trupa cubanezo - română Mandinga, iată că am mai căzut un loc și ar fi fost mai rău dacă nu primeam câte 10 puncte de la Moldova și Grecia, punctaje mai răsărite dându-ne și Malta (7), Azerbaidjan (6), Norvegia (6), ceea ce dovedește grăitor că nu trebuie să fie milioane de români în țara respectivă... Câștigătoare detașată, cu 281 de puncte, a fost Danemarca, favorită (ea, da!) și la pariuri, cu melodia “Only Teardrops”, cântată de solista de 22 de ani Emmelie de Forest, cu tată... suedez. Au urmat în clasament alte cântece care s-au situat clar pe coordonatele amintite de noi mai sus: Azerbaidjan (234), Ucraina (214), Norvegia (191), Rusia (174).

Părerile presei și ale

specialiștilor sunt oarecum împărțite, chiar dacă opiniile negative sunt mai numeroase. Angela Gheorghiu nuanțează citatul nostru anterior, chiar dacă unii apreciază că ea ar putea fi subiectivă: “Cezar Ouatu, ești câștigătorul inimilor noastre din toate punctele de vedere! Prestația ta la Eurovision a fost de nivelul cel mai mare posibil și onorant pentru tine și pentru România, dar nu talentul a primat”. Mădălin Voicu declară: “Participarea lui Cezar la Eurovision a fost o greșală. N-am înțeles ambiția lui de a participa la Eurovision (noi, da: acum este cunoscut în România! - N. A.). Dacă până acum susțineam că Eurovision a devenit un fel de “Miss Piranda”, în acest an a fost o ediție

va vedea mai jos că am fost absolut obiectivi și blânzi, față de alți colegi), doar că suntem o publicație profesionistă și milităm pentru rigoare, echilibru și corectitudine. Eurovision este un concurs de muzică ușoară sau pop, cum vreți, sprijinit consistent de mulți iubitori de artă (cum este doamna Anca Vlad, farmaciile “Catena” fiind alături de reprezentanții noștri), care doreau o clasare care să îmbunătățească imaginea României. Cezar a venit dinafara genului, dar asemenea experimente sunt sortite aici eșecului (ne amintim de piesa

foarte bine construită, iar asta l-a dezavantajat. M-a deranjat că el a crezut în proiectul acesta, a riscat și

a făcut un pas pe care nu l-a gândit înainte. Dacă eram în locul lui, n-aș fi participat". Încă o dată, nu suntem de acord: e clar că fără participarea la Eurovision (nu contează locul, putea fi și ultimul), nimeni nu l-ar fi invitat pe Cezar la emisiuni TV și evenimente mondene! Ziarul "Ring" mai scrie despre "numeroasele critici din presa internațională" ("Lady Gaga din Carpați!"), dar și din partea unor muzicieni și designeri autohtoni". Unul dintre aceștia din urmă, Răzvan Ciobanu, e furibund, deși evident nu foarte obiectiv: "Am văzut în concurs un Dracula în travesti, o trupă de dansatori mediocri și un cearșaf roșu. Nici măcar nu se poate spune că am șocat, fiindcă și șocatul ăsta e o artă". Chiar dacă, încă o dată, Cezar Ouatu pare să fi văzut alt film, cum se spune, afirmând sentențios: "Eu am fost favorit la titlu din partea fanilor" (!!), "Libertatea" recunoaște că solistul "nu a impresionat". Tot în "Ring", în editorialul său atât de gustat, intitulat "Fruntea sus și... rochia jos!", Marina Almășan, care a girat din partea TVR vreo două participări europene, are câteva observații foarte pertinente: "Vreau doar să-i cer lui Ouatu să învețe să piardă. Să-și asume demn eșecul (care nu este chiar atât de răsunător), să nu se victimizeze, să nu cadă în plasa laudei de sine. Dragă Cezar, ți-ai asumat, de la început, o apariție controversată, iar acum culegi roadele. Era clar că nu toți vor

rochie. Încearcă să fii mai modest, mai cumpătat în declarații, lasă nasul mai jos, nu judeca tot Universul, la pachet, pentru că nu ți-a înțeles mesajul!". Corneliu Vadim Tudor observă că a devenit tot mai mult... "Asiavision", iar în "Jurnalul național", fiica poetului Adrian

Păunescu, Ana-Maria Păunescu, atinge câteva idei pe care le-am punctat și noi în articolul anterior: "Aproape în fiecare an la Eurovision ne trezim că suntem cu un pas în urmă. Am mers în acest an cu o piesă controversată. Am cântat, normal, în engleză... ca nu cumva să ne creadă continentul

amuzanți sunt cei de la "Cațavencii": "Să-i dăm Cezarului ce-i al Cezarului: locul 13. Cezar Ouatu a ocupat locul 13, acuzând votul pe criterii geopolitice. Da, Cezar, e vina lui Mihai Viteazu și a dementului ăla de Cuza, că n-au avut ambiții mai mari... acum România era un imperiu colonial și toate țările suzerane te-ar fi votat numai pe tine. Este, într-adevăr, absolut revoltător! E datoria oricărui român să-și apere patria și să voteze cu români la concursuri internaționale ridicole de cântat. Dacă n-ai votat cu... Ouatu ar trebui să ți se ridice cetățenia. Iar despre perfidii ăia de moldoveni nici n-avem cuvinte! Zic c-a venit, în fine, momentul să le declarăm război. Am ascultat melodia

patetici sau naționaliști. Ne ferim de limba noastră ca de boală. Până și artiștii din Ungaria, care nu au un grai tocmai melodios, au cântat în maghiară. Ce să mai spunem de Moldova noastră, care a participat cu un cântec în... română și s-a clasat mai bine decât noi. Grecii în schimb nici de această

dată nu s-au lăsat duși de valul modernului, ci au venit cu muzica lor, cu acorduri tipice, pe care tavernele încă mai au putere să le îngâne; au umplut scena cu un cântăreț tradițional și cu o trupă rock, s-au jucat de-a muzica, de-a greaca și de-a engleza și, probabil, au smuls un zâmbet publicului. Noi

de-a ce ne jucăm? De-a strategii, bineînțeles!". Ca de obicei, cei mai

aplauda, la unison, un bărbat cu voce de femeie și înfășurat într-o

cântărețului nostru cu nume predestinat: Cezar Ouatu. Am ascultat-o și am râs de mi-a ieșit lapte pe nas când a început să se pițigăiască. Nimeni nu o să asculte melodia asta când o să meargă cu mașina... Oamenii l-au votat pentru valoarea de șoc. E distractiv să fii șocat. Și toți telespectatorii au fost șocați de cât de penibil și de sinistru e omul: fața, rochia, vocea, atitudinea detașată, de parcă nici nu bănuiește ridicolul în care se scaldă. Acolo e umorul, și pentru umor a fost votat". E bine să știm să mai și râdem, mai ales că, așa cum spuneam, e doar un concurs. Sau, ca la fotbal, doar un joc. Ah, am uitat că la Eurovision noi folosim doar limba engleză, trebuia să scriem "game"! (Foto: Dennis Stachel - EBU)

Platforme culturale

Dorin MANEA

Dacă până de curând festivalurile în aer liber aveau un profil strict determinat, în special muzical (majoritatea erau axate pe rock, dar și pe alte genuri, ca jazz, folk sau... operă - ca acela inițiat de Pavarotti), acum observăm o reconfortantă lărgire a profilului, ele devenind adevărate platforme culturale. Iată că și la noi există trei astfel de manifestări artistice.

B'ESTFEST Summer Camp

Promoter local profesionist, Emagic a reușit să ofere publicului român evenimente culturale deosebite, pentru toate categoriile de public. Red Hot Chili Peppers, Lady Gaga, Roxette, Status Quo, Steve Vai

sunt doar câteva dintre numele incluse în agenda sa, ce a reunit anul trecut 8 evenimente printre care și B'ESTFEST Summer Camp - peste 100 artiști și aproximativ 180.000 de spectatori.

B'estfest nu este doar un festival, este un loc pentru toată familia, oferind publicului 7 scene și diverse alte activități: parc de distracție, cinema în aer liber, o mulțime de restaurante, zone de sport, bazar, o casă de căsătorii și un salon de tatuaje, primind de altfel o nominalizare pentru cel mai bun festival european de talie mijlocie. **Artrocker Magazine** despre **B'ESTFEST Summer Camp**: *„Diversitatea a stat la baza unui line-up de succes: de la ritmuri antrenante pe scena Dance Arena, la noul val din muzica românească prezentat pe scena Futures*

Heroes, până la hard rock, metal sau punk pe scena rock și încheind cu artiști internaționali de top pe scenele principale”. Putem cita și elementul numit **Turism cultural**: Bucureștii ca destinație turistică estivală, 10% din totalul spectatorilor prezenți fiind public străin.

În 2013 au fost contractate legendele **Mark Knopfler** (Dire Straits), **Depeche Mode** și **Roger Waters** (Pink Floyd) cu celebra producție The Wall, precum și cea de-a șaptea ediție **B'ESTFEST Summer Camp**, 5-7 iulie, B'ESTFEST Park – Tunari. *„Lucrăm intens pentru noi proiecte pe care sperăm să le putem anunța în perioada următoare. Ne dorim foarte mult să oferim publicului divertisment de calitate”* a declarat **Laura Coroianu**, CEO Emagic.

ARTmania Festival

Platforma culturală ARTmania susține artele frumoase, punând accent pe muzica formată în jurul curentelor contemporane directe și derivate din cultura rock, din aria metalului gothic. ARTmania a devenit un brand consacrat la nivel internațional datorită specificității programului concertelor și localizării acestuia într-una dintre cele mai frumoase cetăți medievale din Europa de Est: Sibiu.

În 2013, Festivalul ARTmania va avea loc în perioada 5 – 11 august și va oferi un program cultural variat, ce include concerte, expoziții, workshop-uri și alte evenimente speciale dedicate artelor frumoase. Muzica reprezintă laitmotivul festivalului, fiind însă urmată îndeaproape de artele vizuale, în special de fotografie și de pictură. Toate aceste manifestări culturale se vor desfășura în zonele special dedicate: Piața Mare și Piața Mică. Festivalul este cofinanțat de Consiliul Local Sibiu prin Primărie și Casa de Cultură a Municipiului, încă de la prima ediție a evenimentului, din iulie 2006.

ARTmania susține intensiv și activitatea instituțiilor culturale din Sibiu: colaborarea cu Muzeul Național Brukenthal și Complexul Național Muzeal ASTRA a permis accesul unui număr impresionant de participanți în spațiile muzeale și galeriile sibiene.

PENINSULA-FÉLSZIGET FESTIVAL

Inițiat de câțiva componenți ai echipei care organizează Sziget Festival la Budapesta, festivalul

Peninsula (Félsziget în maghiară) de la Târgu-Mureș a crescut de la 20.000 de participanți la 80.000, dintre care 3000 în camping, fiind considerat cel mai mare festival din România (după cum declara directorul Bodor Laszlo, anul trecut a fost vorba de 17 de hectare și un buget de 700.000 de euro), primind și premiul pentru cel mai bun festival cultural.

Festivalul Peninsula a ajuns în acest an la cea de-a 11-a ediție. Organizatorii le-au pregătit vizitatorilor, în august, un program variat, atât din punct de vedere

muzical, cât și din punct de vedere al activităților recreative. Chiar dacă bugetul ediției din acest an este

mai mic decât anul trecut, organizatorii sunt mulțumiți de artiștii (printre care - THE RASMUS, OMEGA, EUROPE, PHOENIX, TANKCSAPDA, Taxi) care vor concerta pe scenele festivalului. Mai mult, festivalul are acum și o aripă mai nouă, la Cluj Napoca, în iulie.

Este o manifestare eclectică, oferind stiluri muzicale diverse - rock, metal, pop, electro, world music, folk, hip-hop, blues, jazz. Dar oferă și alte activități: sport extrem (bungee jumping), cortul ONG, ZONA ARTEI – filme, stand-up comedy shows, teatru, artizanat.

Albumul cu amintiri

Întreaga carte recent apărută sub egida Bibliotecii metropolitane (ne bucură imens că noul director, scriitorul Nicolae Iliescu, a anunțat continuarea seriei consacrate muzicienilor români din domeniul muzicii ușoare!) și dedicată lui Titel Popovici este un veritabil „album cu amintiri”. Când nu credeam că vor mai fi descoperite imagini inedite, iată că văduva compozitorului, doamna Mimi Popovici, ne trimite această fotografie amuzantă, în care valorosul compozitor, pianist și orchestrator cântă la... acordeon! Alături de el, firește, fratele său Virgil (saxofon).

„Maria”, musical pentru cei mici

Oana GEORGESCU

„Sunetul Muzicii”, unul dintre cele mai îndrăgite, cunoscute și fredonate musicaluri din toate timpurile, a fost adaptat special pentru spectatorii Operei Comice

ai familiei von Trapp, spectacolul este o sărbătoare a muzicii, o ocazie a reîntâlnirii cu partituri care ne-au încântat copilăria: „Do-Re-Mi”, „Edelweiss”, „My Favorite Things” sau cu piesa care dă și titlul musicalului - „The Sound of Music”.

Compus în anul 1959 de Richard Rodgers, pe versurile lui Oscar Hammerstein II și după o poveste scrisă de Howard Lindsay și Russel Crouse inspirată de fapte și personaje reale, musicalul a făcut istorie în întreaga lume. Premiera a avut loc pe Broadway în același an și a culminat cu celebrul film realizat în 1965,

cu Julie Andrews și Christopher Plummer, distins cu cinci premii Oscar.

Pe scena operei Comice pentru Copii, „Maria” este interpretată de soprana Oana Șerban. Alături de ea joacă Sidonia Nica, Ramona Vornicu, Ion Marinescu, Diana Stancu, Valentino Tiron, Livia Taloi, Alexandra Stănescu, Lucia Racoveanu, Claudia Iagăr, Ionuț Birjovanu, Evelina Gheorghe, Carla Oncescu, Ștefania Bratovici, Luca Marinescu, Jennifer Dumitrașcu, Luca Petre, Ana Manarcescu. Regia este semnată de Brenda Petre,

pentru Copii. Sub titlul „Maria”, după numele tinerei guvernante care trebuie să aibă grijă de cei șapte copii

scenografia îi aparține Vioricăi Petrovici, iar ilustrația muzicală este realizată de Achi.

Ancheta jurnalistică

Andrei Tudor:

În anul 2012 am participat ca instrumentist și orchestrator la Festivalul „George Grigoriu” de la Brăila, Festivalul „Dan Spătaru” de la Medgidia, la Concerte de Crăciun cu Vlad Miriță, Nico și Big Band-ul Radio.

Am condus orchestra la o serie de concerte ale Primăriei sectorului 3, soliști Monica Anghel, Marcel Pavel și Gabriel Cotabiță.

Am orchestrat pentru formația Direcția 5, pentru cuplul pop-opera Romeo & Julia Saleno.

Am fost membru de juriu la Festivalul Mamaia, la Eurovision și alte concursuri.

Am participat, ca pianist și orchestrator, la înregistrările

CD-urilor: Marcel Pavel – „Verry Classic”, George Miron & Acapella – „Muzica Religioasă”. De altfel CD-ul lui Marcel Pavel (cu „Nu te mai am”,

piesa care îmi aparține), a obținut premiul Radio România pentru cel mai bun album pop.

Săptămânal, în ultimii ani, conduc band-ul la emisiunea „Ne vedem la TVR”.

Sunt în pregătire cu lucrarea de doctorat și predau la UNMB la catedra de muzica ușoară - compoziție.

În 2013 pregătim festivalul internațional „Dan Spătaru”, din toamnă, după Festivalul Internațional de la Brăila (George Grigoriu) și în paralel lucrez la un disc de colinde internaționale

pentru soprana Angela Gheorghiu, lucru care mă onorează și îmi face o mare plăcere.

Recunoașteri

Crasna ȘIPOS

Este o adevărată bucurie să constatăm că mai există oameni în cazul cărora respectul față de artiștii

Carmen Rădulescu. Programul artistic a fost și el variat, cu atractive momente muzicale oferite de orchestra Petrică Pană, Mioara Lincan (romante), Georgiana Pană (nai), Lucky Marinescu, Dan Ionescu și tînăra Sabrina Diacov (elevă a lui Adrian Daminescu) –

Nicolae Văcăroiu, Mișu Negrițoiu, prof. univ. dr. Gen. Ioan Sârbu, Gelu Voican Voiculescu, Alexandru Mironov, Gheorghe Turda sau Cătălin Crișan a fost premiată...o singură femeie. Redacția noastră este mândră, fiind vorba de colaboratoarea noastră permanentă Oana Georgescu, "Trofeul anului" răsplătind atât cărțile sale din domeniul muzical (Cornel Fugaru, Alexandru Jula, Dana Protopopescu), articolele din "Actualitatea Muzicală", cât și remarcabilele campanii artistice de la TV Senso, inițiate de doamna Anca Vlad. În sfârșit, la Castelul Peleş de la Sinaia, Marina Voica, Margareta Pâslaru, Dan Grigore, Radu Beligan au primit din partea Casei Regale Ordinul "Coroana României" în grad de Cavaler, ca o recunoaștere a unor cariere artistice excepționale.

M. Voica, M. Pâslaru

de vază nu este o vorbă goală. În această categorie intră, la loc de cinste, "mareșalul" Ion Antonescu. După ce, de Sf. Ioan, a organizat un adevărat "Revelion al artiștilor", de această dată ne-a surprins cu o altă premieră: "Paștele artiștilor"! Găzduit tot de elegantul său hotel Marshal Garden, evenimentul a fost conceput împreună cu uniunea de drepturi conexe pe care Antonescu a înființat-o, UNART, în frunte cu inimoasele Florina Cercel (președinte) și Luiza Ciolac. Alături de numeroși actori, au fost în sală Nicolae Licareț, Voicu Enăchescu, Corina Chiriac, duetul Alesia (Alina și Romeo Negoiasă), Silvia Dumitrescu (cu un gustat microrecital de jazz), Elena Merișoreanu, Elisabeta Turcu, Gabriel Cotabiță, Lucky Marinescu,

muzică ușoară. La un alt hotel de 5 stele, "Mari Vila Best Western", aparținând tot unui mare iubitor de cultură, Marin Mîndrilă, prof. univ. dr. Ion Marin ne-a invitat la decernarea tradiționalelor premii ale Fundației "România 2000" și ale cotidianului "Ultima oră". La această a 13-a ediție a manifestării, alături de personalități marcante ale vieții publice românești și în aplauzele unor

Oana Georgescu

Andreea Bălan

Luana SPIR

Andreea Bălan n-a... așteptat sezonul estival pentru a fi din nou pe val (cum spune textul cam inept al unui cântec foarte difuzat), pentru că este în toate topurile cu noul său single, "Things U Do 2 Me", realizat în colaborare cu Mike Diamondz. E adevărat însă că ținta este tot vara, cu toate cluburile și spectacolele ei, așa încât Andreea a conceput special un spectacol estival pentru promovarea acestei piese, "Carnaval Show", filmând de asemenea un videoclip extrem de sugestiv și atrăgător. Campania aceasta este în ton cu preocuparea dintotdeauna a artistei și anume aceea de a se reinventa mereu, dând la iveală concerte spectaculoase, în care dovedește că este un "entertainer" în adevăratul sens al cuvântului, cântând, dansând, prezentând, schimbând nenumărate costumații. La fiecare show, atât Andreea Bălan, cât și dansatoarele sale au câte zece vestimentații diferite,

trecând alături de Petrișor Ruge prin opt stiluri de dans, de la samba la salsa și rock and roll, rezultatul fiind adevărate spectacole de revistă, cu muzică, dans, costume și multă culoare. Dintre numeroasele variante de show, în

internațional de dans din Mexic, alături de Petrișor Ruge, și a învățat peste 50 de stiluri de dans, artista s-a simțit în elementul ei în juriul popularei emisiuni de la Antena 1, "Te cunosc de undeva", unde este colegă cu Aurelian

tradiționalul turneu național "Mix Music", găzduit de 15 orașe mari, Andreea s-a oprit, firesc, la cel mai recent, "Carnaval Show". După ce a ocupat locul 2 la Campionatul

Temişan și Ozana Barabancea. Populara emisiune a ajuns la al treilea sezon și promite să fie longevivă.

Vedete

Dan CHIRIAC

Formația **HOLOGRAF** a filmat un videoclip pentru single-ul "**Dacă noi ne iubim**", extras de pe albumul "**Love Affair**", cel mai recent material discografic al trupei. Filmările au durat aproximativ 12 ore, iar regia a fost semnată de **Iulian Moga**. Clipul urmărește povestea unei pugiliste îndrăgostit de antrenorul ei. **Mihai Leu**, primul campion mondial al României la box profesionist, și-a jucat în clip propriul rol, acela de arbitru de box. Mihai a arbitrat meciul a două luptătoare de kempo, **Andreea Ciugulea** și **Nicoleta Zeciu**. Scenele cu celebrul pugilist au avut loc într-o sală de sport unde se antrenează componenții lotului național de kempo condus de Amatto Zaharia.

Holograf lansează un album de colecție, "**World full of lies**", o reeditare a materialului

discografic cu același nume din urmă cu 20 de ani. "**World full of lies**" este o variantă în engleză a albumului apărut în România în 1992, "**Banii vorbesc**". Multe dintre piese au fost imprimate la Londra, în 1990, în perioada în care plănuiam să lansăm un album acolo. Acel proiect nu s-a mai concretizat, însă albumul s-a distribuit mai apoi exclusiv în Italia. Ne-am gândit că după 20 de ani ar fi foarte interesant pentru fani să asculte și varianta inițială, în engleză, a pieselor **Holograf**", a spus **Mugurel Vrabete**, basistul **Holograf**. Albumul conține **12 piese în limba engleză**. Spre deosebire de "**I gotta do it**", care nu are o variantă în limba română, celelalte piese de pe album sunt versiuni în engleză ale unor super hituri **Holograf**. "**Acest album este un elogiu al perioadei rock din anii '80-'90**", a spus **Edi Petroșel**, bateristul formației.

LOREDANA a lansat un clip pentru piesa "**Viva Mamaia!**", cântată împreună cu **Radu Mazăre**, primarul orașului Constanța, **Cabron** și **Alex Velea**. Melodia va fi imnul stațiunii **Mamaia** și se va auzi vara aceasta atât la radio, cât și în toate cluburile de pe litoralul românesc. Single-ul "**Viva Mamaia!**" este

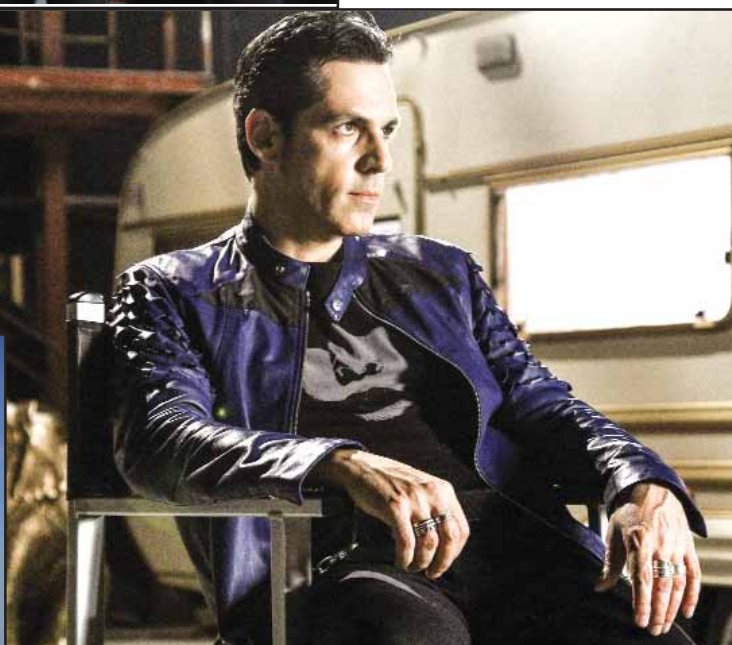
Holograf și Mihai Leu

am câștigat în 1986 trofeul festivalului Mamaia și tot acolo m-am sărutat prima dată, pe malul mării. Este un loc plin de amintiri. M-am îndrăgostit de acest cântec încă de la prima audiție și mi-am dorit să îl lansez și în România. Am compus varianta în limba română, apoi i-am invitat alături de mine în acest proiect pe Cabron, Alex Velea și Radu Mazăre, care mi-a și propus ca acest cântec să fie imnul stațiunii Mamaia”, a spus **Loredana**. Piesa “**Viva Mamaia !**” beneficiază de un videoclip cu coregrafii și costume spectaculoase pe

compus de **Tonči Huljić**, compozitor din Croația, iar varianta în limba română este scrisă de **Loredana**. “Eu și stațiunea Mamaia avem o relație extrem de ‘aprinsă’, este un loc care mi-a purtat întotdeauna noroc, acolo am devenit cunoscută întregii țări, când

Ștefan Bănică

plaja din Mamaia și în club. Echipa de producție a amenajat pe nisip o insuliță artificială, o oază cu verdeață și palmieri, iar la mal a fost ancorată o barcă de Salvamar.

ȘTEFAN BĂNICĂ a lansat un nou single, “**Alerg printre stele**”, o colaborare inedită cu **Pacha Man**. În clip apar și doi copii, care joacă rolurile lui Ștefan și Pacha la vârsta copilăriei. Pentru a-l juca pe Ștefan Bănică a fost ales chiar fiul artistului, Radu-Ștefan, în vârstă de 11 ani. “**Este o joacă frumoasă. Mă bucur că am mai făcut un videoclip împreună cu băiatul meu, al doilea clip după “Doar o dată-i Crăciunul”, filmat în 2004, când Radu-Ștefan avea doar 2 ani**”, a explicat Ștefan Bănică. Filmările videoclipului “**Alerg printre stele**” au avut loc în studiourile MediaPro din Buftea, în regia lui **Iulian Moga**, si au durat o zi și-o noapte.

Loredana

Retro la “Ovidius”

Larisa CORBU

Facultatea de Arte de la Universitatea “Ovidius” din Constanța a propus publicului un original spectacol, intitulat “Music-hall in Theater school”, datorat masterandului (Pedagogie muzicală) Alexandru Nes, coregrafei Stela Cocârlea și, firesc am spune, compozitorului conf. univ. dr. Dumitru Lupu, realizator al show-ului. În ciuda titlaturii, nu s-a cântat doar în limba engleză: Tudor Boloca a abordat muzica populară, Monica Ilie a propus o compoziție a

Ionuț Dulgheriu, Greta Murariu

basarabeanului Oleg Baraliuc, “Vreau să fii al meu”, iar Ilie Părau și același Boloca ne-au reamintit un duet comic din opereta “Vânt de libertate” de Dunaevski. Pe Ionuț Dulgheriu îl știam drept realizator la postul de radio “Doina” din Constanța (care difuzează numai muzică românească!) și membru în juriul festivalului internațional “Dan Spătaru” de la Medgidia, dar l-am descoperit și în ipostaza de actor-cântăreț de vocație, cu piesa Camelinei Dăscălescu, “Amintiri”, și cu cupletul “Țara mea”.

Se înțelege, secvențele din lucrări muzicale celebre au fost majoritare, pregătindu-i pe studenți pentru cariera viitoare. Au evoluat convingător Alida Ionescu (“Hello Dolly”), Paula Prodan (cu “Dream”, din multi-premiatul “Les misérables”), Elena Bondari și Ana Maria Ștefan (“Mica sirenă”), Dumitru Viziteu (“Flautul fermecat”), A. M. Ștefan (“Fantoma de la operă”), P. Prodan, E. Bondari, A. M. Ștefan (“Cats”). Remarcată în toamnă la Trofeul “Ion Dacian” și la Festivalul internațional “Dan Spătaru” de la Medgidia, Eliza Nirlu

Eliza Nirlu

și-a reafirmat preferința pentru muzica lui John Kander, cu partituri celebre din musical-urile “Cabaret” și “Chicago”. Nu au lipsit faimosul “My way”, cântat de Adrian Iosifides, din Techirghiol, dansul (un tango cu Alice Safta și Alex Budacă, cu Bebe Marin Constantin la acordeon), tradiționala secveță gypsy (Ana Maria Negoescu, alături de A. Safta și Dumitrana Lupu). Cu un final grandios (“Mici povești de viață”, studiu de mișcare scenică) spectacolul s-a încheiat în ovațiile publicului. (Foto: Alexandru Șerbănescu)

*Paula Prodan,
Elena Bondari, Ana Maria Ștefan*

O voce de aur

„Trofeul de aur” cucerit de micuța Bianca Lixandru la recentul festival „Ursulețul de aur” de la Baia-Mare nu face decât să confirme calitățile excepționale ale acestei fetițe în care noi credem cu tărie. Ea a impresionat în Maramureș, la acest festival de mare tradiție (ediția a 30-a!), organizat de Doina Bentu, un juriu din care au făcut parte, între alții, Paula Seling, Gabriela Sauciuc Cicone sau fosta fetiță cu vioara, Andreea Moldovan, acum cunoscută sub pseudonimul Ami. N-au trecut decât câteva zile și a venit o nouă confirmare, la cea de-a 25-a ediție a Festivalului „Flori de mai” de la Călărași, unde Bianca Lixandru a cucerit Trofeul „Mix Music” la categoria 6-16 ani și calificarea

din oficiu la Festivalul „Mamaia copiilor” din acest an. Între membrii juriului: Viorel Gavrilă, Viorela Filip, Gabriela Scraba, Liviu Manolache. Nu știm cine se ocupă pe plan local de acest festival, ce pare a avea un

buget mare, dar în gândirea organizatorilor se manifestă o flagrantă contradicție (am mai întâlnit asta la Gura Humorului și în alte părți): este un concurs de muzică ușoară tradițională, copiii cântă muzică ușoară, dar în recitaluri nu sunt invitate doar vedete ale acestui gen, pe urmele cărora micuții vor să calce și de la care au ce învăța, ci și artiști reprezentând alte genuri! Dacă ar fi un concurs house, hip-hop, dance sau rock ar fi perfect normal, dar așa... Din fericire, acum au fost și Mihai Constantinescu sau George Nicolescu.

„Simi Project”

Sunt centre pe harta țării unde muzica ușoară românească este prezentă pe scene datorită pasiunii unor muzicieni talentați. Așa este cazul lui Cristian Simionică la Iași, el „crescând” câțiva copii de talent, la loc de frunte fiind duetul Simi Project (cu propria sa fiică Maria Sabina alături de Isabela Badea) și Teodora Darie. Acesteia din urmă cantautorul i-a oferit recent o nouă piesă de succes, „În club latino”, în timp ce Maria Sabina face furori cu melodia în spirit etno „Toate șogorițele”, lansată de Angela Rusu. La numeroasele spectacole în care apare la Iași alături de „pupilele” sale, Simionică

trece pe afiș partenerii media care au fost mereu alături de el: „Actualitatea Muzicală”, „Ultima oră”, Radio Enigma. În ultima vreme asemenea show-uri au fost cele din Parcul Copou, organizat împreună cu Casa de cultură „M. Ursachi”, în Piața Voievozilor, Palas Mall, Parcul Expoziției, de fiecare dată sub egida Primăriei municipiului, unde miile de spectatori au aplaudat grația și prospețimea acestor copile de mare talent și viitor.

Viorel Al. Covaci

Florin-Silviu URSULESCU

S-a născut la 16 ianuarie 1951 la Pitești, jud. Argeș, moștenirea muzical-artistică transmițându-se pe linia tatălui – Alexandru, cornist și șef de fanfară (fratele său – Dan Covaci – este absolvent al Conservatorului din București, specialitatea violoncel, actualmente dirijor la Orchestra Simfonică din Lucerna-Elveția, iar legenda familiei spune că un străbunic a fost violonist în orchestra lui Strauss la Viena).

A început Școala de Muzică la pian, dar a schimbat cu vioara – cu posibilități de studiu acasă (primii 8 ani i-a făcut cu dl. Albota), apoi Liceul de Muzică la clasa marelui violonist Marius Giura.

Ca orice piteștean al anilor '60 a trăit din plin fenomenul Dobrin, împărțind studiul viorii cu antrenamentele la fotbal. Pe principiul "urechea muzicală rămâne, vârsta de fotbal se duce" a făcut armata ca orice... recrut (totuși, a fost violonist pe perioada stagiului militar la Ansamblul Doina al Armatei): liberat pe 15 iunie, a fost admis la Conservator pe 2 iulie...

Dar până să fie luat în armată a cântat și în orchestra Teatrului de revistă, astfel că și-a inaugurat Cartea de Muncă la 19 ani.

A urmat Conservatorul "Ciprian .Porumbescu" din București, promoția 1975, având ca profesori pe eminenții V. Giuleanu, Gh. Dumitrescu, V. Iliuț, V. Cosma, P. Brâncuși, Dan Buciu sau Anton Șuteu. Mulți colegi au devenit personalități muzicale – Ioan Luchian Mihalea, Dan Goia, Tudor Voicu, Liviu Prossi, Șerban Georgescu, Cristian Brâncuși, Dan Pavelescu, Dan Bădulescu.

În muzica ușoară a debutat în 1978 – "Comorile vieții", solist Nicu Pop. Au urmat melodii interpretate de Viorela Filip, Cezar Tătaru, Ioan Mihalea... dar apogeul l-a constituit melodia "Gândul", cu marele solist Aurelian Andreescu. În 1982, la concursul "Melodii București" i-a fost selectat cântecul "Iubirea mea dintâi", cu Elena Cârstea: cântecul a obținut un premiu pentru debut. La Radio cântecul a fost înregistrat cu grupul 3T... Au urmat melodii cu 3T la alte Festivaluri "Melodii" - în '84 și '86, apoi a descoperit-o la Teatrul din Pitești pe Otilia Rădulescu pentru Festivalul Mamaia '88, unde aceasta i-a interpretat piesa "Când iubești". La Mamaia '89 s-a prezentat în ultima clipă cu veterana Carmen Mureșan (astăzi - prezicătoarea Carmen Harra) – ideală însă pentru stilul la modă Disco.

În anul 2000, Dumitru Lupu și maestrul Aurel Manolache îl readuc la viața muzicală. De atunci este activ în segmentul Muzică pentru cei mici: participă la "Mamaia copiilor" - a obținut premii și a scris zeci de melodii pentru copii și emisiuni TV sau festivaluri, a participat la jurii de preselecții, a fost Președinte de jurii. A obținut Premiul I la Festivalul Mamaia Copiilor 2002 - Creație cu «Oglinjoara», versuri Florin Pretorian, interpretă Alina Dragomir; Premiul special Mamaia Copiilor 2007 – pentru «Dacă visezi», versuri Carmen Aldea-Vlad, cu A. Dragomir; Premiul Special "Festivalul Tinereții" 2006 – Creație pentru "O vacanță la mare", versuri C. Aldea-Vlad, interpretă Luciana Ion; Premiul Special Festivalul Internațional al Tinereții – Creație 2008 – pentru "Pistolul jucărie", interpret Iulian Selea; Diploma de Excelență la Festivalul «Glasul speranțelor»-Techirghiol 2009 pentru «Bărcuța», interpretă Cătălina Preda; Mențiune «Festivalul Tinereții» - Creație 2010 pentru "Mambo nr. 6", versuri Dan Panțoiu, interpretă Andreea Bunea; Premiul 3 la Mamaia Copiilor - Creație 2011 pentru «Concertul străzii», text propriu, interpretă Ana Isopescu.

O fereastră în universul muzical s-a petrecut în 2002 – după atentatele din 11 sept. 2001 prietenul său Gabi din New York l-a finanțat să scrie muzica pentru concertele de comemorare. Așa s-a născut albumul "WE LOVE AMERICA", cu 11 melodii, intitulat "Music & Lyrics V. Covaci – Twin Hearts Band" – 10.000 dolari investiți în adaptări texte, chitariști, grupuri vocale etc., 11 melodii pentru 11 septembrie... iar în 2003 au sosit și felicitările președintelui S.U.A, George Bush!

Actualmente este profesor la Școala 170 «Geo Bogza», titular, Grad I, vechime 36 ani (completare de normă la Șc.1 «Sfinții Voievozi» și Liceul CFR - total 700 elevi; aici descoperă copii talentați muzical, face ore de muzică în biserică de Paște sau Crăciun, vizite-audiții cu elevii la Muzeul «George Enescu», publică articole cu tematică muzicală).

Dacă visezi

Muzica - Viorel Covaci
Versuri - Carmen Aldea Vlad

1. Vrei să fii cu Joule Verne în-tr-o na - vă în ba - lon poa-te și-n sub-ma - rin

Din vul - can ie - se fum ie - se la - vă E - co - lo-giști să fim — Da-că vi - sezi

— poți să ai tot ce vrei — Lu-na din cer — cu o mâ-nă o iei — Da-că vi - sezi

— Soa-re-lui îi zâm-bești — Știi să to - pești — ghea-ța cu o-chii tăi —

Refren

La Londra

Dan CHIRIAC

Manieră eclectică - flamenco-pop-folk cu influențe de jazz - chitare acustice, ukulele, kajan și alte percuții, muzicuță - în două cuvinte - Acoustic Live. Adică Ovidiu Scridon (din Turda) și Silvan Stâncel (din Alba Iulia), duo format în martie 2010. Ovidiu Scridon a activat în zona muzicii folk (are volumul de versuri „Portretul unui gând” și albumul „Într-o zi”) iar Silvan Stâncel - unul dintre cei mai talentați chitariști flamenco din România - a fost singurul român care a participat la Festivalul Internațional de Muzică - MIGRATIONS 2008 - de la Paris. Întors în țară, a inițiat proiectul cultural Acoustic Live: întâlniri cu artiști, conferințe, cursuri de chitară și tabăra națională de chitară Acoustic Live Music Camp, care anul acesta ajunge la cea de-a șasea ediție.

Au cântat în Anglia, invitați de Adrian Amaricăi și Marius Mândru, care au dovedit că mai exista oameni sufletești și că poate nu-i totul pierdut în ce-i privește pe românii din diaspora. Ovidiu declara- La finalul concertului din Londra am avut vreo cinci bisuri. Un

grup de englezi a recunoscut că n-a înțeles nici un cuvânt românesc dar au cântat alături ceilalți spectatori români.

Au planuri mari pentru turnee internaționale: vor avea un turneu în Italia, apoi în Slovacia și, din nou, în Anglia. Vor cânta în orașul italian La Spezia, în cadrul celei de-a cincea ediții a evenimentului transdisciplinar

Settimana dell'Accoglienza, axat pe integrarea între comunități prin intermediul specificităților culturale. Toate aceste concerte fac parte din turneul de promovare a albumului „Blondă sau brunetă”, produs de Libis Brașov, al lui Silvan Stâncel.

Trupa Swans, titanii muzicii post-punk

Galeria Galateca, prin Iulia Gorneanu, a organizat în premieră cu ocazia "Noptii Muzeelor" proiecția documentarului "The Seer Live" al trupei Swans. Acest eveniment s-a bucurat de prezența membrilor trupei, dar și a autorului documentarului, artistul britanic Simon Henwood. Michael Gira, Norman Westberg, Christoph Hahn, Phil Puleo, Thor Harris, Christopher Pravdica, alături de Simon Henwood, a cărui expoziție a fost vernisată tot la Galateca, au participat la o sesiune de întrebări și răspunsuri cu publicul și au semnat autografe, pentru

Simon Henwood

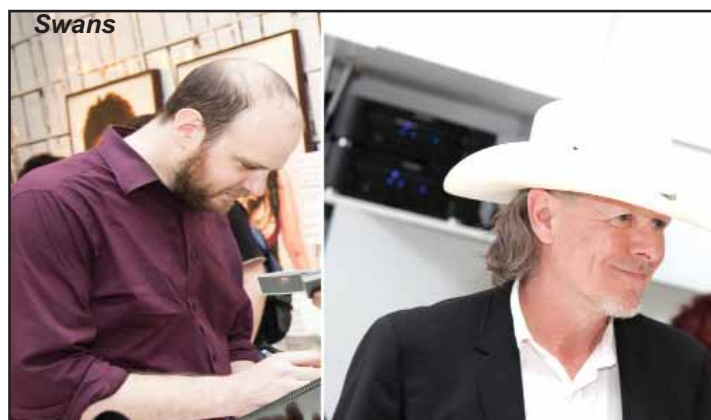

prima oară în formulă completă. Fanii trupei Swans, sosită în România pentru a susține un concert, au achiziționat și ultimul lor album cu autograf, considerat a fi cel mai bun de până acum. Acesta a fost doar debutul unei nopți efervescente, în care peste 2000 de vizitatori au descoperit încântați și proiectul multimedia „Henwood Library – Din dragoste de carte și de arte” semnat de Simon Henwood. Expoziția marchează

primul avanpost internațional Henwood Library cu o selecție de cărți tipărite de editura britanică, alături de diferite obiecte de artă și design.

„Henwood Library – Din dragoste de carte și de arte” prezintă peste 50 de lucrări ale artistului care a expus în ultimii 25 de ani în cele mai renumite galerii ale lumii MOMA (NYC), UCLA Hammer Museum (LA) sau mai recent într-o dublă expoziție împreună cu Francis Bacon la Galerie Sophie Sheideker (Paris). Lucrările sale impresionează prin „modul simplu și sincer de a-și reprezenta personajele cu atenție la detaliile fotografice, dar, de asemenea, cu o preocupare evidentă în capturarea individualității și personalității fiecărui personaj”, așa cum spune criticul de artă new-yorkez Raphael Rubinstein. Simon Henwood s-a născut în Portsmouth, Anglia, dar trăiește și lucrează la Londra. Limbajul său artistic folosește multiple medii precum pictura, sculptura, ilustrațiile, filmele, animațiile, iar colaborarea sa în domeniul muzical este variată și complexă. Semnează scenografia, costumele, regia de film și este director de creație pentru artiști precum Kanye West, Rihanna și mai recent Alicia Keys.

Oana GEORGESCU

„Suedezul”

Prin intermediul prietenului comun Marian Gheorghe, marele campion de motociclism, mi-a parvenit de la Stockholm un plic conținând un CD și câteva rânduri, așternute cu cunoscuta sa scriere cu majuscule de reputatul baterist **Micki Mănăilă** (vă dați seama că suedezii nu pot pronunța „ă”!). Spre rușinea mea, se pare că nu i-am răspuns la SMS-urile de felicitare primite de la el de Crăciun și Anul Nou, în schimb i-am trimis cele trei cărți reconstituind o epocă care nu-i este deloc străină, dedicate compozitorilor Temistocle Popa, Paul Urmuzescu și Titel Popovici. Aflu cu această ocazie că ele au fost trimise de Micki și în Germania, la

bunul său prieten Bob Iosifescu, alt instrumentist important, pe care cei din generația vârstnică îl cunosc bine! Pentru cei care-și închipuie că acest senior al jazz-ului românesc e un pensionar cuminte, care merge la pescuit (asta fac eu cu Marian, „domnul Micki” fiind doar degustător al știucilor, șalăilor și bibanilor prinse de noi!), se înșeală amarnic. Când am fost la Stockholm am petrecut o seară minunată la o terasă unde cântă alături de un grup internațional. De această dată ascult cu încântare piesele de pe CD-ul amintit, înregistrat „live” la

restaurantul „Rabarber”, unde Micki Mănăilă (baterie), cu o vitalitate rară (el se ocupă și de tot ce înseamnă sonorizare), evoluează în valorosul ansamblu de jazz Deri Rowlands & Dream Team Quartet, adică: Deri Rowlands (vocal), Anders Ekholm (sax), Hasse Larsson (bass), Nisse Engström (pian). Să-i dea Domnul sănătate, viață lungă, el

făcând cinste muzicii românești în Peninsula Scandinavă! Așteptăm acum filmările lui Doru Ionescu pentru TVR, sperând că a reușit în Suedia să-l întâlnească și pe Micki Mănăilă. (U. Octavian)

Ilie Dornescu

S-a născut la 23 iulie 1954, iar în 1977 absolvă Conservatorul Ciprian Porumbescu, București,

clasa trompetă. Dar încă din 1971 era component al formației „Sincron”, condusă de Cornel Fugaru, cu care a participat la fulminante spectacole (în țară și străinătate, 1973 – URSS) și a realizat înregistrări Radio și filmări la TVR. Va urma perioada 1974 - 1983: component al formației „Romanticii”, condusă de Mircea Drăgan, cu care participă la spectacole în țară și străinătate (1977 – locul III la Festivalul Dresda; 1978 – Festivalul „Macul Roșu” – Bulgaria; 1979/1983 – Kuweit, Belgia, Emiratele Arabe Unite) și a realizat înregistrări Radio - TVR. A treia perioadă este cea dintre 1984 și 1986, când face parte din grupul Odeon condus de Valentin Stoian, cu contracte în străinătate - RDG și RFG. În cele din urmă, devine

după 1987 angajat al Orchestrei Naționale Radio de muzică simfonică, cu funcția de Solist instrumentist – trompetă, cu care participă la festivaluri de muzică simfonică, în țară și străinătate (toate edițiile Festivalului „George Enescu”, turnee în Germania, Italia, Elveția, Franța, China, Japonia, ș.a.). Dar trebuie amintite și realizări individuale, cum ar fi în 1995 - Concert de orgă și două trompete (preclasică) - Marchena, Spania, apoi în 1996/1997 - o sută de concerte de muzică preclasică - Germania și Austria, precum și recitalurile de trompetă din 1994, 1995, 1996 – Sala Radio – București.

Au rămas în urma sa o soție și doi copii (Arina-Maria – 25 ani; Mihnea Ștefan – 20 ani). Colegii nu-l vor uita pe Didi, muzician de marcă și prieten de nădejde.

Sorin Sfârlea

A plecat dintre noi, nedrept de timpuriu, Ioan Sorin Sfârlea, muzician bine cunoscut în lumea rockului autohton și nu numai a rockului, Se făcuse prețuit de tânăra ca un chitarist valoros, pionier al stilului new wave, cu grupul TELEFON, fiind solicitat să cânte alături de titlaturi de marcă cum ar fi, METROPOL. FORMULA 5 sau ZOB, iar la festivalul ROCK 92 a evoluat cu o formație americanoromână - TERMINAL WHITE. Și-a descoperit apoi și alte abilități, folosind-și cunoștințele acumulate la Facultatea de Management, devenind manager alături de Radu Cartianu al formației Timpuri Noi în anii '90, dar mai ales impresar al formației ZOB timp de 16 ani. Cunoștea industria muzicală în cele mai mici amănunte, lucrând la Zone Records până în 2005, iar apoi ocupând o funcție importantă la Universal Music.

Un muzician creativ, un impresar ingenios, un excelent cunoscător al vieții muzicale românești și internaționale, dar mai ales un coleg de suflet, un om corect - ardelean din Oradea, prietenos, tonic. Dumnezeu să-l odihnească!

Luigi Ionescu: „Frumoasele mele lalele”

În colecția „Voci de aur” (au mai fost și alte apariții?) a casei Electrecord a apărut acest foarte frumos album, chiar dacă n-am înțeles de ce „cu suportul Roton”, care nu poate avea decât rol de distribuitor, căci evident nu posedă în fonotecă melodii ale acelei perioade. Un booklet elegant, dar cu un text de prezentare aparținând evident unei persoane puțin familiarizate cu epoca: de pildă, se cuvenea retrasată istoria amuzantă a marelui șlagăr „Lalele”, care ne așteptam să fie prima piesă de pe disc. Chiar dacă, după părerea noastră, se cuvenea inclus și „Șoferul de la ONT”, celebru pe

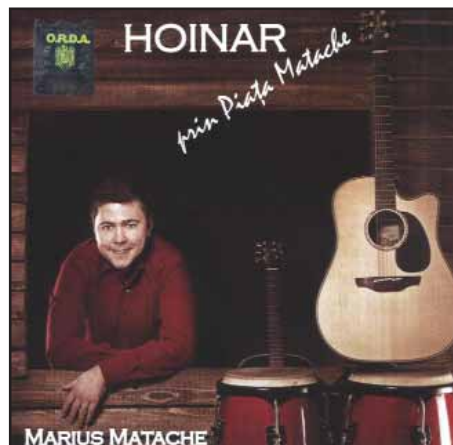

vremuri, în selecția realizată ca de fiecare dată cu pasiune de Mioara Panaite figurează celelalte titluri atât de cunoscute semnate Gherase Dendrin, Florentin Delmar, Temistocle Popa, H. Mălineanu, Sile Dinicu, Gelu Solomonescu, Elly Roman, Edmond Deda, între care și „Turturele” (și acesta cu o poveste emoționantă, legată de Paul Constantinescu), „Te caut”, „Viața e prietena mea”, „Iubito”, „Inimă”, „Tu nu știi”. Prin acest album, Luigi Ionescu este reamintit generației tinere, care n-a avut ocazia să-l cunoască.

Marius Matache: „HOINAR prin Piața Matache”

Marius este doctor în științelor chimiei, blogger de elită

(susține pagina de specialitate Forever Folk), fiind în același timp un cantautor talentat, tot mai cunoscut. Este primul său album și au trecut 4 ani de la terminarea înregistrărilor și până la apariția lui, deoarece discurile în general nu se

mai vând, lumea orientându-se spre online, iar casele de discuri profită de aceste conjuncturi

Albumul, cu titlu ales pentru a face legătura cu numele autorului, conține 13 piese. A colaborat cu câțiva prieteni la realizarea lui – Daniel Iancu (care e și producătorul acestui album, prin casa de discuri PATRIA Records), Radu Tudoroiu, Mădălin Giambașu, Ștefan Crăciun, Petre Ciobanu, Ovidiu Mihăilescu. Textele cântecelor sunt semnate atât de protagonist, cât și de Loredana Tudor, Liviu-Florin Jianu, Lucian Avramescu, Ovidiu Mihăilescu, Ion Minulescu. Înregistrările au fost efectuate în Pedros studio din Constanța, masterizare - Adrian Stavian.

Folk sincer, de la nostalgic spre umor, cu sonorități dense, datorate formației Folk Band Imperfect - cu care Marius susține concerte de promovare. Un disc matur, nu de debut...

Raoul: „Balkanic”

Noul album al lui Raoul (Rareș Borlea), apărut la casa Big Man, continuă o mai veche preocupare a sa, ținând de explorarea spațiului muzical ex-iugoslav și grecesc, așa încât titlul CD-ului vine de la sine, cu atât mai mult cu cât compozițiile

protagonistului, 8 la număr din cele 17, sunt gândite în același spirit, fără a renunța la romantismul său tradițional. O colecție veselă, pozitivă, energică, așa cum o caracterizează el însuși, concluzionată de hit-ul scris de Petru Aldea Teodorovici, „Melancolie”, cântat în duet cu Mirabela Dauer. Un rol important îl joacă orchestrațiile semnate de Jimmy „El Lako” (de la „Nightlosers”), Alexandru Malschi, George Călin. De altfel, piesele au fost mixate și masterizate în studioul formației Deepcentral, unde acesta din urmă îl are drept coleg pe Doru Todoruț (backing vocal). Instrumentiști: „El Lako” (chitare, buzuki, vioară), Ioan Berci (taragot). Albumul este disponibil și on line, pe iTunes, ca și pe

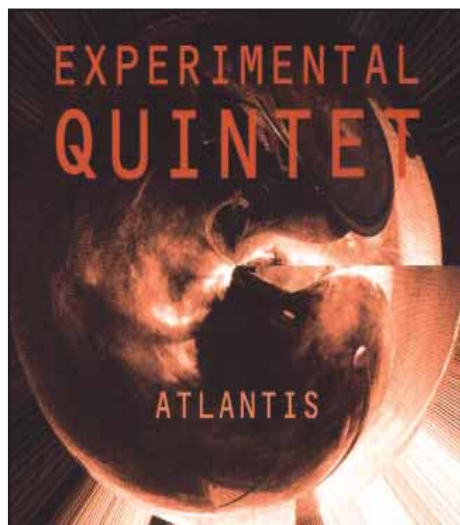
AppStore și AndroidMarket, semn că Raoul (producător muzical și coordonator de proiect) este la curent cu cerințele moderne, la zi ale pieței. Rețin atenția titluri cum ar fi „Anotimp”, „Număr stelele”, „Inima îmi bate tare”, „Pentru ea”, „Iubire de catifea”.

Experimental Quintet: „Atlantis”

Incredibil, dar este primul album oficial al celebrei formații „progresive”, editat de Soft Records. Componenta în care s-a realizat acest album: Eugen Tunaru – clape, Vali Farcaș – chitară, Nicolae Bucaciuc – bas și Dominic Csergo – baterie. Albumul este construit pe baza repertoriului inițial

al trupei (piese de neuitat precum „Quintet no.2”, „Amintiri din viitor”, „Amintiri despre viitor” - 54 de săptămâni! în top sau „Giordano Bruno”), refăcut și remixat la întâlnirea din 2010.

Prin 1970 studenții de la Conservatorul clujean aveau o formație - unicat, un grup misterios, invitat la Galele Săptămâna 1974, anii formulei de aur, cu Tunaru și

Farcaș (capi componistici), Bucaciuc, Delioran, apoi și cu Marcovici. Au apărut cu „Flori” pe LP-ul vinil „Formații de muzică pop 1” (selecție și prezentare pe mapă Octavian Ursulescu). S-au mai schimbat, se numea Quintet sau doar Q, s-a desființat, s-a reformat în '77, numindu-se Q 2, apar la Festivalul Club A '79, doar cu Farcaș din vechea gardă, devenit pilon-interpretativ chitaristic al muzicii academice.

S-au risipit apoi în cele 4 zări și părea că nu au rămas prea multe semne ale existenței lor, iar misterul unei titulaturi legendare persista. Dar are loc un concert la Big Mamou, ambițiile renasc și, cu sprijinul tânărului Csergo (în locul regretatului Puiu Delioran), purced la re-imprimări și suprapuneri, iar Romulus Arhire (Soft Records) le vine în ajutor.

Și acum ideile sunt moderne, orchestrațiile și sonoritățile sunt actuale... un album de neclasificat, de ascultat, de nota 10. Cu acest disc, misterul se mai dezleagă, dar legenda Experimental Q va exista mereu...

Jean Moscopol: „Cuplete anticomuniste și Cântece de exil”

Ioan Moscu s-a născut la Brăila în 1903 și a decedat în 1980 la New York. A avut numeroase înregistrări (discuri de ebonită) între 1929 - 1943, în România și în străinătate, devenind un interpret foarte îndrăgit. După război nu a acceptat să devină cântărețul noii puteri de la București, în 1947 a plecat din țară și s-a stabilit în America. Aici, după slujba de la biserica Sf. Dumitru, unde se organizau mici întâlniri ale românilor din diaspora, avea ocazia să-și arate talentul și crezul politic.

Cu patriotism real a compus

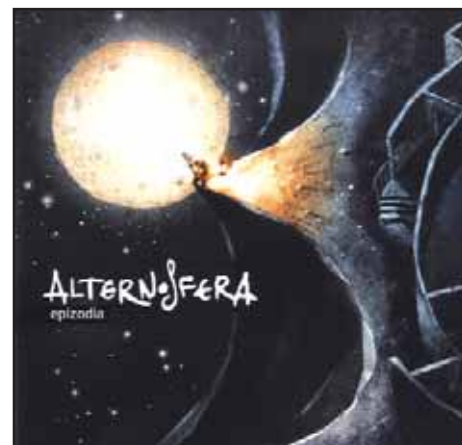
și înregistrat, în regim privat, Cuplete anticomuniste - în care critică regimul comunist de la București - și Cântece de exil - melodii care-i aminteau de locurile natale, cu acompaniament de chitară sau pian, iar ziaristul Aristide Buhoiu s-a ocupat de promovarea acestor piese.

Iar acum, casa de discuri Soft Records, în seria sa Ret-Romania, ne oferă 24 dintre aceste cântece într-o prezentare tehnică și grafică de excepție, pentru a ne aminti talentul și patriotismul celui care a fost un star interbelic.

Alternosfera: „Epizodia”

Una dintre cele mai promițătoare formații din Republica Moldova, cu membri care au decis să se dedice muzicii în totalitate și să încerce să trăiască din muzică, punând bazele firmei Sphere, ce are în portofoliul de activitate casa de discuri Sphere Records și Sphere Events. Apare acum partea a doua a trilogiei conceptuale inițiate cu albumul „Virgula” în octombrie 2012: prima parte a reprezentat miezul, acest disc este întregul din irațional. Cel de-al treilea album - 14 - va fi un video și va conține interpretări live ale trupei pentru 14 piese, extrase de pe cele două discuri și va fi lansat până la sfârșitul anului 2013.

Versuri adevărate, interesante, în română, nu simple texte, muzică rock modernă și bine lucrată - semnate de Marcel Bostan (voce, claviaturi). Aranjamentele aparțin formației - Marin Nicoară (chitară, clape), Serj Aladin (chitară, clape), Anatolie Pugaci (tobe), Victor Coșparmac (bass) - iar

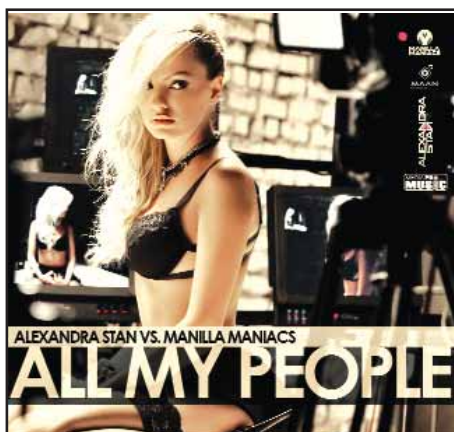
înregistrările s-au efectuat în studiourile 511 Lab și Lifenco din Chișinău, inginer sunet și mastering - Andrei Lifenco.

Zece cântece diverse, un album frumos prezentat sonor și grafic, o formație care deja a strâns câte 1500-2000 de spectatori entuziaști la concertele tot mai numeroase susținute în România: fără îndoială, una plăcutele surprize muzicale din ultimii ani.

Mihai ANTON

MORANDI. Cu trei albume de succes și numeroase distincții internaționale primite în cei 8 ani de activitate, MORANDI a ocupat primele locuri ale topurilor de specialitate, atât locale cât și internaționale, cu hit-uri precum Love Me, Beijo Uh-La-La, Falling Asleep, Angels sau Save Me. După 2 ani de pauză, în care s-au concentrat asupra concertelor în afara țării și a muncii în studio, Randi și Marius Moga au revenit în forță cu un nou single și își propun să recucerească topurile cu proiectul lor de suflet. Pentru că iubirea îi inspiră mereu pe cei doi artiști, versurile piesei Everytime We Touch au fost transpuse în imagini cu ajutorul regizorului Iulian Moga, în București și în Los Angeles.

ALEXANDRA STAN. După "Mr. Saxobeat", "1.000.000" sau "Lemonade", piese care au făcut-o

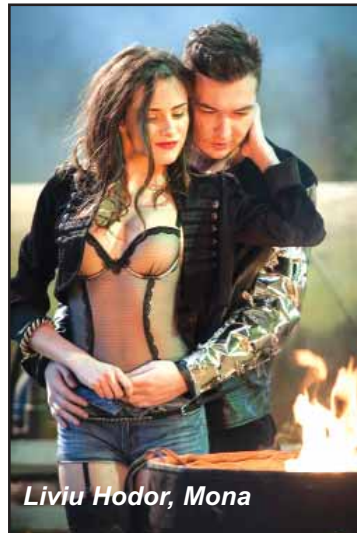

cunoscută atât în România, cât și peste hotare, **Alexandra Stan** revine cu un nou single, numit "All my people", realizat în colaborare cu **Manilla Maniacs** (Marcel Prodan și Andrei Nemirschi), un nou proiect marca MAAN Studio. Piesa are și un videoclip filmat în

Bulgaria, în regia lui **Ilarionov Borisov**, fost dansator profesionist. "Filmările au avut loc în centrala electrică de termoficare din Sofia", a spus **Alexandra**. Ea va începe un turneu de promovare a piesei în Europa.

LIVIU HODOR feat **MONA** - videoclipul "No Stress".

Regizat de către Khaled Mokhtar, cel mai nou videoclip Liviu Hodor feat Mona spune o poveste neconvențională de dragoste. Filmările noului clip s-au desfășurat în București și au durat aproape 24 de ore.

nu a existat somn" a declarat DJ Sava.

După mai bine de un an și jumătate în care a lansat nenumărate hituri în Rusia, **DAN BĂLAN**, cel mai cunoscut artist moldovean, revine pe piața muzicală internațională cu un nou single, "Lendo Calendo", cântat împreună cu Tany Vander și rapperul Brasco. "O perioadă am scos mai multe piese în limba rusă, iar acum m-am hotărât să lansez o piesă internațională, datorită căreia o să vin și în România", a spus **Bălan**. Piesa este compusă chiar de el, iar la versuri, care sunt în spaniolă și engleză, au colaborat Gerina di Marco și Romel Rachaird Cummings. "Linia melodică și ritmul mi-au dictat faptul că versurile trebuie să fie în limba spaniolă, așa că în trei luni am învățat-o, apoi am fost în Barcelona, ca să îmi perfecționez accentul", a spus artistul. "Eu am născocit aceste cuvinte, 'Lendo Calendo'. Deși nu înseamnă nimic, le-am gândit ca pe niște cuvinte magice, precum 'Abracadabra', sau 'La lu lei'", a mai spus **Dan**.

ȘTEFAN STAN, cea dintâi "Voce a României", lansează "Povestea mea", primul său album produs de Universal Music România în colaborare cu Smiley și cu echipa lui de la Ha Ha Ha Production. Într-o perioadă când artiștii aleg să-și lanseze doar single-uri, Ștefan ne propune un mixt de ritmuri – blues-pop, rock, de la piese de club până la balade – 12 la număr, toate cu potențial de hit. Albumul beneficiază de un turneu de lansare, care se va desfășura pe perioada verii, în 15 orașe din toată țara.

HOLOGRAF, **LOREDANA** și **LALA BAND** sunt artiștii care au primit câte două premii la prima ediție **On Air Music Awards**, gala industriei muzicale din România. Evenimentul s-a desfășurat la **Sala Mare a Teatrului Național din București**, unde au fost prezenți peste 1000 de invitați și aproximativ 70 de nominalizați la cele 20 de categorii.

Noul album al **ANDREI**, "Inevitabil va fi bine", va fi comercializat în exclusivitate în magazinele unei rețele, timp de două săptămâni, la un preț special. Noul album aduce fanilor 12 piese originale și doua remixuri, printre care și hiturile "Abelia", "Something New", "Telephone" sau "What About Us". "Inevitabil va fi bine" conține și câteva featuring-uri inedite, cu VUNK, Marcel Pavel și What's Up. Pentru noul album, Andra a lucrat cu compozitori precum Marius Moga, Adrian Cristescu sau Cristi Nistor. Single-ul "Inevitabil va fi bine", care dă numele noului album, are deja un videoclip.

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA
COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Șef de producție: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:

Al. I. BĂDULESCU, Grigore CONSTANTINESCU,
Viorel COSMA, Cleopatra DAVID,
Veronica Laura DEMENESCU, Oana GEORGESCU,
Liliana IACOBESCU, Sorin LERESCU, Carmen MANEA,
Petruța MĂNIUȚ-COROIU, Doina MOGA,
Florian LUNGU, Marcel SPINEI, Elena-Maria ȘORBAN,
Florinel-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1,
010071, România. Tel./Fax: +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x